

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars Prima. De Ivrisdictione Et Foro Competenti. Pars Secunda. De Præeminentiis & Præcedentiis

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Index Rerum Notabilium, Quæ continentur sub Titulo de Jurisdictione & foro competenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74087](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74087)

I N D E X R E R U M N O T A B I L I U M,

Quæ continentur sub Titulo de Jurisdictione,
& foro competenti.

A.

ABBATES REGULARES

Oniricalia exercere possunt in
tribus Festivitatibus annuis, disc.
31. nu. 2.

ACCESSORIA

Principalis naturam sequuntur, d.
83. n. 6.

A C T O R

Est creditor quamquam provocatus, d. 60. n. fin.

Est donatarius in causa provocationis pro tradi-
tione, qua nondum sequuta donator qui revo-
cat, sit actor, d. 62. n. 6.

Forum reitenetur sequi, d. 75. n. 1.

Intentans remedium l. diffamari non videtur qui
possidens movet hoc iudicium contra non pos-
sidentem; secus si e contra, d. 62. num. 5. & dif.
69. n. 13.

ADMINICULA

Arbitraria est eorum cognitio, d. 2. n. 5.

A D V O C A T I

Juris articulos tantummodo discutunt, disc. 66.
num. 2.

Contra opinionem propriam licite scribere pos-
sunt ob varietatem opinionum, & diversum li-
tium exitus, dummodo proprium sensum clien-
tibus aperuerint, d. 94. n. 2.

ÆGIDIANA

Constitutio etiam laicalis, quamvis confirmata per
Summum Pontificem, d. 61. n. 2.

Differunt agere de Ægidiana re integra ad effectum
appellandi, vel ad effectum excusandi executionem
ab attentatis, d. 63. n. 6.

Evitatur ex mixtura interesse Ecclesiæ, sed
non declinatur forus, d. 63. n. 5.

Non impeditur ex Clericali qualitate in necessario
defensore, d. 63. n. 3.

Habet locum etiam in forensibus, si non obstat
qualitas Clericatus, d. 63. n. 10.

Regularium jure statuti particularis, d. 63. n. 7.

Substitinetur executio in ejus vim facta contra non
opponentem exceptionem Clericatus, disc. 61.
num. 2. & 4.

A E R

A residentia Episcopos non excusat ob inclemen-
tiam, nisi ex accidenti supervenerit post erectio-
nem Cathedralis, d. 24. n. 9.

Tempelatem sa pius mutat, d. 24. n. 9.

Æ T A S

Non præsumitur extendi ultra centum annos, d. 3.
num. 9.

A N N O N A

Præfecti jurisdictionis generalis non admittitur ex
deputatione officialis ad Annonam, d. 85. n. 7.

A P E R I T I O O R I S

Conceditur ob exorbitantem læsionem alteri re-
sultantem, d. 8. n. 3.

Ex capite subreptionis, vel defectus intentionis,
d. 10. n. 6.

Card. de Luca de Jurisdic. & Foro compet.

Comprehensionis cognitio per decretum ir-
ritans, vel clausulam sublatam non prohibetur,
d. 8. n. 9.

Neganda si non adsit probabilitas justitiæ patentis,
d. 10. n. 6.

Negatur gratia jam executioni mandata cum di-
minutione vel annullatione ejusdem gratiæ,
d. 8. n. 3.

Ejus species referuntur, d. 8. n. 2.

A P P E L L A T I O

Est de appendiciis primæ instantiæ, d. 72. n. 4.

Defensionis est species regulariter non tollenda,
nisi adsit justa, & potentior causa, d. 91. n. 7.

Differt à præfixione termini, d. 68. n. 10.

A qua differt denegata justitia & trina requisitio,
d. 68. n. 10.

Electio tribuit appellanti, d. 84. n. 2.

Interponitur à Prælati inferioribus ad Papam, dif.
69. n. 4.

Ex privilegijs Religionis Hierosolymitanæ non
impeditur ad Papam, nec tamen licet recurrere
ad A. C. sed immediatè ad Summum Pontificem,
d. 69. n. 6.

Procedit à denegata justitia post trinam requisitio-
nem, præcipuè in criminalibus, d. 68. n. 9.

Prophanis in causis Religionis Hierosolymitanæ in
ipsa Insula Melitensi nec datur appellatio, nec
fori electio ad Curiam Romanam aut Regiam,
d. 69. n. 8.

Ex decisionibus Rotalibus patet in causis in
quibus aliter processum fuit adfuisse mixturam
causæ Ecclesiarum, d. 69. n. 9.

Probetur omisso medio etiam ad Principem, d. 72.
num. 18.

Neque ex Provincia quisquam invitus extra-
hendus, ibid.

Ad Papam appellare licet omisso medio potius in
causis Ecclesiasticis, quam in prophanis, dif. 72.
num. fin.

Prohibita si fuerit, non censetur prohiberi, quæ ad
Principem, seu Apostolicam Sedem interponi-
tur. Hujusmodi exempla, d. 71. n. 7.

A R B I T R A R I A

Sunt adminiculorum cognitio, d. 2. n. 5.

Injustitiæ difficile redarguuntur, d. 2. n. 5.

Sunt remissorialium coaccessio, vel denegatio, d. 7.
num. 2.

A R C H I E P I S C O P A T U S

Censuras denunciare potest contra Episcopum et-
iam inconsulto Pontifice, præcipuè si agatur de
censuris à jure illatis, d. 52. n. fin.

Ecclesiam possidere potest in aliena dicecesi titulo
simplicis Rectoris, d. 54. n. 7.

Pragensis est Legatus natus, d. 52. n. 6.

A R G E N T A R I I

Jurisdicatio eorum Consuli concessa non admittit
Magistratui generali, d. 85. n. 7.

Y

ARGU-

INDEX RERUM NOTABILIUM.

ARGUMENTA

Non admittuntur ab Ecclesia primitiva ad moderna tempora, disc. 34. n. 13.
 A contrario sensu desumi; non possunt ex Doctorum sententiis, d. 72. n. 11.
 Necessaria non sunt ad intentionem eruendam quoties verba sunt clara, d. 16. n. 3.

ARTIFICES

Cogi possunt licet inviti ad exercendam suam professionem, d. 32. n. 9.
 Privilegiis concessis exercentibus quasdam artes, fruuntur perpetuo additi ei exercitio, d. 33. n. 8.

ATTENTATA

Non committuntur in causa omnino diversa, d. 37. num. 11.
 Probanda cum fuerint ex gestis in una causa, non infertur ad alteram, d. 31. n. 11.

AUDITOR CAMERÆ

Competens Judex est omnium causarum extra Curiam in gradu appellationis, d. 84. n. 1.
 Secus in causis beneficialibus, d. 84. n. 3.
 Competens omnium in Cura viventium, d. 86. n. 5.
 Et pro contractibus gestis in Urbe, etiam contra absentes, d. 71. n. 3.
 Exequutor est litterarum Apostolicarum, disc. 48. num. 3.
 Incompetens extra Curiam in causis primæ instantiæ, nisi ex consensu partium jurisdictione prorogerur, vel agatur de executione obligationis Cameralis, disc. 51. n. 8. in fin. d. 53. n. fin. d. 62. n. 2. d. 87. n. 5. d. 90. n. 1.

Rekursu firmatur ejus jurisdictione, & in præjudicium Metropolitanorum, & Legatorum, d. 53. num. 2.

Rekursus qui ad A. C. conceditur in prima instantia subditis Baronum, non est extendendus ad subditos Ordinariorum Ecclesiasticorum, d. 53. num. 3.

Sententia quam tulit, circumscribi non potest à Judice inferiori, d. 74. n. 2.

AVOCATIO

Vide Cause.

AUTHORITAS APOSTOLICA

Dispensare potest in omnibus à jure positivo provenientes, d. 20. n. 23.

Eximere non solet subditos alicujus Principis, ut eos alteri dominio subiciat, & eo casu clarè constare debet de ejus voluntate, d. 92. n. 5. & 14.

B

BANDITA

Clericos comprehendat nec ne, discursu 66. num. 5.

BARLETTAM

Vide Vicarius.

BARONES

Avocare possunt causas adhuc indecisas, in quibus Vasallus consensit in aliena Curia, d. 51. n. 8.

Avocantur ab iis facilius causæ in prima instantia, quia gratuitam obtinent jurisdictionem, d. 53. n. 5.

Non avocatur à Baronibus causa jam finita, non opposita declinatoria, quæ poterat opponi, d. 51. n. 8.

Concilii Trident. dispositio in causis primæ instantiæ non militat favore Baronum ut in Ordinariis, d. 53. n. 4.

Concessio subditorum facile præsumitur in laicis Baronibus, d. 53. n. 7.

Consensu non possunt præjudicare Vasallo, disc. 51. num. 8.

Curia|Gubernatoris respectu eorum videtur curia Præfidis, d. 88. n. 2.

Officiales Baronum habent jurisdictionem in dominio privativè ad Principem in pluribus instantiis, d. 88. n. 8.

Ex recurso eorum subditis concessio non infertur ad subditos Ecclesiasticorum, d. 53. n. 3.

Remissionem Vasalli, qui in alia Curia consenserit, petere possunt, d. 51. n. 4. & 8.

BENEFICIA

Concurso non providentur, quando eorum cura imminet Prælati Regularibus, d. 37. n. 2.

In controversiis de jure conferendi, vel super unione, ac similibus, causa non dicitur beneficalis; secus si de titulo, ac pertinencia beneficii, disc. 84. num. 4.

Leges recipiunt à voluntate testatorum, d. 40. n. 9.

Et leges, conditionesque apponi possunt quamvis juri contrariæ, d. 41. n. 7.

Pontifex etiam in mensibus Ordinarii concurrere potest cum quolibet collatore, sed non solet nisi ex causa, d. 53. n. 6.

BENEPLACITUM APOSTOLICUM

Nunquam præsumitur, si fuerit contra stylum, non obtante cujuscumque temporis lapsu, disc. 7. num. 13.

Multo magis concessum tempore Pauli III. ibidem.

Constitutio Urbani VIII. tollens beneplacita præsumpta, non procedit inter duas Ecclesias, d. 7. n. 14. d. 24. n. 10.

Ad effectum ejus præsumptionis cum tempore requiritur observantia per actus nnivocos, non æquivocos, d. 7. n. 15. & d. 24. n. 15. d. 30. n. 8.

Non præsumitur nisi ad iusta causa necessitatis, ac utilitatis, d. 24. n. 13.

Requiritur in compromisso bonorum Ecclesiasticorum, d. 7. n. 11.

Non supplet iustam causam, d. 24. n. 3.

BLANDITIÆ

Licitæ sunt pro inductione ad testandum, quamvis hoc fiat in præjudicium alterius, d. 79. n. 6.

Sed si sapiant suggestionem resultat actio de dolo, d. 79. n. 7.

Reprobatur communiter hæc opinio, ibid.

BONA ECCLESIASTICA

Locus Ecclesiasticus dicitur pius, non e converso, d. 60. n. 3.

Mundana appellari non possunt, d. 48. n. 13.

Prælati, aut Rectori non subsunt, nisi in administratione, d. 48. n. 12.

C

CALUMNIA

Ob ejus suspicionem rejiciuntur etiam legitime exceptiones, d. 76. n. 2.

Adest ejus suspicio si petatur remissoria post causam instructam, d. 76. n. 3.

CAMERARIUS RIPÆ ROMANÆ

Causas Ripales cognoscit, d. 83. n. 2.

Ejusque Jurisdictioni subsunt Ænopole, disc. 83. n. 3.

Et Nautæ in iis, quæ concernunt commercium Ripale, d. 83. n. 8.

COR.

INDEX RERUM NOTABILIUM.

Controversia excitata super gabella, ejusque quantitate, ejus cognitio spectat Conservatoribus, in reliquis Camerario, d. 83. n. 2. & 6.
 Exempla caufarum eidem remissarum, dif. 83. num. 2.

CAMPANÆ

Concionatorum species sunt ad divina invitantiã, d. 33. num. 10.
 Ereclæ in Ecclesia Confraternitatum faciunt locum Ecclesiasticum, d. 42. n. 9.

Jurisdictioni Ordinariis subsunt, quibus principaliter inserviunt, licet aliquando aliis usibus destinantur, d. 33. n. fin.

CANCELLARIA

Ab ejus Regulis non infertur ad ejus vocis Oraculum, d. 82. n. 7.

CANONICUS

Censendus est Episcopus in ea Ecclesia, ubi Canonicatum possidet, d. 21. n. 10.

CANONISTÆ

In materia Jurisdictionis, ac Immunitatis Ecclesiasticæ nimis excedunt, d. 45. n. 6.

CAPITULUM

Eligit Vicarium, tempore quo Sedes Apostolica consultit in casibus, in quibus jurisdiclio electionis ad ipsam devolvitur, d. 54. n. 4.

Sed si addit aliud impedimentum Prælati, quàm vacatio, electio devolvitur ad Sedem Apostolicam, d. 54. n. 4.

Aliter statuendum in Ecclesiis exemptis positis sub aliquo Ordinario, ad quem jure suo revertitur jurisdiclio, ac in Diocesi nullius, quæ remanet absque Rectore, & acaphala, d. 54. n. 5.

Jurisdictionem acquirit decedente Vicario Generali, donec Prælati absens certioretur, d. 54. num. 7.

Refutatur Berous contrarium sentiens, d. 54. num. 9.

Sede vacante deputat suum Vicarium independentem ab alio, d. 54. n. 2. & 3.

Idemque faciendum in Ecclesiis exemptis cum territorio separato verè nullius vacante Sede in iis casibus, qui morti æquiparantur, ibid.

CAPPELLA

Paulina, & Sixtina in Ecclesia S. Mariæ Majoris improprie dicuntur territoriorum separatam, d. 33. n. 9.

Circumstantiæ, quibus hæc inseparabilitas evincitur, d. 33. n. 11.

Protecloribus Cappellarum non conveniunt decreta loquentia de Cardinal. Titul. & Archiprefbyteris, Basilicarum, d. 35. n. 4.

CAPPELLANI

Manuales alii sunt, & alii perpetui, d. 33. n. 2.
 Nomen hoc competit cuilibet aliquo beneficio possidenti, quamvis per alium celebret, dif. 33. num. 2.

CARCERATIO

Continuatur, quamvis malè fuerit incepta, si incontinenti constat de delicto, d. 48. n. 17.
 Penæ loco aliquando cedit, si fuerit longa, d. 19. n. 1. in fin.

CARDINALES

Conveniri non possunt, nisi coram Pontifice cujus Minister est A. C. d. 80. n. 3.

Quod privilegium in eorum odium retorqueri non debet, si eos interfit alibi conveniri, d. 80. num. 8.

Præcipue si causa extra Curiam disputanda sit coram Cardinali Legato, d. 80. n. 9.

Card. de Luca de Jurisdicli. & Foro compet.

Ecclesiæ universalis pars, & membra dicuntur, dif. 34. n. 14.

Ecclesias habent Titulares, & ibi de titularum divisione, d. 34. n. 1.

Eximuntur in Ecclesiis titularibus à jurisdictione Vicarii Urbis, nisi Pontifex non qua Episcopus, sed qua Papa aliter velit, d. 34. n. 17.

Titulorum origo quænam fuerit, & jurisdiclio in suis titulis, d. 34. n. 4.

Formula collationis Tituli Cardinalitii, dif. 33. n. 2.
 Monasteria an Titulis subijci possint, d. 31. n. 20.

Absolvendi ab Hæresi, ac dispensandi ab irregularitate facultatem Ordinariis concessam non habent, d. 34. n. 18.

Neque id procedit ex defectu jurisdictionis, sed ex præsentia Pontificiæ Majestatis, dif. 34. num. 18.

Immunitatem domibus, vel propriis, vel conductis magis ex consuetudine, quàm de jure obtinent, d. 70. n. 3.

In domibus ruralibus absente Cardinali, neque ex consuetudine ulla competit immunitas, d. 70. n. 4.

Immunitate non gaudet domuncula habitata per laicos cum janua in via, d. 70. n. 7.

In immunitate domus annexæ eorum titulis regulantur jure domus Episcopalis, d. 70. n. 2.

Jurisdictioni in eorum titulis nuncupetur Episcopalis, vel quasi fit per terminos synonymos probatur, d. 34. n. 8. 9. & 10.

Est verè Episcopalis, quamvis ab aliquibus dicatur quasi Episcopalis, d. 34. n. 11. & 12.

Ordinarii sunt in suis titulis veluti Diocesis improprie nullius, d. 34. n. 8.

Parochi simplices in suis titulis ob auctam dignitatem cenferi non possunt, d. 34. n. 15.

Superiores Regularium fiunt titulares Ecclesiæ Regularis ratione cultus ejus Ecclesiæ, dif. 34. n. 25. & 26.

CATHEDRATICUM

Exigitur ab Episcopo, qui ex situatione Ecclesiæ intra Diocesim habet intentionem fundatam, d. 38. n. 2.

Est onus accessorium ad convocationem Synodi, d. 38. n. fin.

Idem est, ac Synodicum, ibid.

Ex situatione Ecclesiæ intra Diocesim resultat fundamentum intentionis pro Episcopo ad id exigendum, d. 38. n. 2.

CAUSÆ

Vide Signatura.

Appellationis, & principalis una dicuntur causa, d. 72. n. 4.

Sed variant Auctores, ibid. n. 12.

Appellationis extra Curiam judicantur ab Auditore Cameræ, d. 84. n. 1.

Secus in Beneficialibus, d. 84. n. 3.

Avocatur à Baronibus in prima instantia facilius, quia gratuitam obtinent jurisdictionem, d. 55. n. 5.

Ab iis tamen avocari possunt adhuc indecisæ, pro quibus Vasallus consentit in aliena Curia, dif. 51. num. 8.

Nec avocantur à Baronibus jam finitæ, non opposita declinatoria, quæ poterat opponi, d. 51. num. 8.

Avocari ab Episcopis per Pontificem possunt in prima instantia, sed raro, nec sine causa id fieri solet, d. 53. n. 6.

INDEX RERUM NOTABILIUM.

- Avocatio non inducitur, sed potius præposterioratio ex remissione causæ falsitatis Testamenti ad Judicem civilem, disc. 79. n. 8.
- Avocari non possunt ab Ordinariis locorum ex capite negligentia, d. 68. n. 1.
- Earum continentiam non causat sola indemnitas personarum, d. 76. n. 5.
- Declinatio, & exceptio causarum debet opponi in principio, non autem postquam diu fuerit litigatum, & post causas instructas, d. 76. n. 4.
- Judicari omnes debent ab Ordinariis locorum in prima instantia, d. 62. n. 2.
- Conciliaris dispositio probabilis in causis prophanis locum obtinet, d. 62. n. 3.
- Locum obtinet solum in causis primæ instantiæ, & causis Ecclesiasticis, secus in laicalibus, d. 68. n. 2. & 3.
- In Statu Ecclesiastico causæ Tribunalium laicorum non subjacent huic dispositioni, d. 68. n. 4.
- Ex litis initio tota causa prævenitur, & quomodo hoc intelligatur, d. 72. n. 5.
- Peremptæ dicuntur de Jure Civili, nisi intra certum terminum expediantur, d. 68. n. 5.
- Adversus Peremptionem adhibetur remedium insufflationis spiritus per Principes laicos, d. 68. n. 5.
- Peremptio nulla datur de jure Canonico, & in Curia similes termini sunt omnino ignoti, d. 68. n. 6.
- Peremptio est desertio, neque inducitur per silentium 30. annorum, nisi bonum jus, & magnus fumus concurrat, d. 68. n. 6.
- Propria sunt quorum commodum, & incommodum principaliter pertinet, assumentis Judicis partes, d. 47. n. 16.
- Defensio domini, vel libertatis bonorum Ecclesiæ non est causa propria Episcopi, disc. 47. num. 16.
- Interesse accessorium non facit causam propriam, ibid.
- Remitti non solent à Curia Romana Judicibus inferioribus, intellige re integra, si nondum ab alio Judice fuerit sententiarum, d. 88. n. 4. & 9.
- Remitti debent Curia Baronis, nisi adsit justa suspicio, d. 88. n. 3.
- Et suspicio influit etiam in omnes officiales, d. 88. n. 7.
- Remissioni aliquando fit locus, ne quis fide publica decipiatur, d. 88. n. fin.
- Non remittuntur ad forum rei ex celebrato contractu in Urbe, nisi quando adimpleto contractu, agitur de repetitione indebiti, d. 77. n. 8.
- Ripales cognoscuntur à Camerario Riparum, disc. 83. num. 2.
- Sub jurisdictione Camerarii Riparum sunt Exopolæ, d. 83. n. 3.
- Excitata controversia super Gabella, ejusque quantitate, cognitio spectat Conservatoribus, in reliquis Camerario, d. 83. n. 2. & 6.
- Exempla Causarum remissarum Camerario, d. 83. n. 2.
- Quæ summarie sunt ab initio in qualibet instantia, remanent summarie, d. 72. n. 5.
- Uniri debent in concursu plurium creditorum, vel plurium ad eandem successionem, & de aliis causis unionis, d. 76. n. 5. d. 83. n. 3.
- Inter fratres convenit unio causarum, nisi ex circumstantiis appareat intentio alterum inutiliter vexandi, d. 76. n. 6.
- C E N S U R Æ**
- Absolutio peccati deneganda non est, si validitas
- Censurarum sit dubia, disc. 47. num. 2.
- Archiepiscopus etiam inconsulto Pontifice potest procedere per censuras contra Episcopum, multo magis si agatur de cefuris latis à Jure, disc. 52. num. fin.
- Defensionis causa promulgantur à Prælati non propria auctoritate, sed jam à jure illata, disc. 48. num. 13.
- Per speciem defensionis Prælati procedere potest extrajudicialiter ad Censuras, quamvis sit pars, d. 49. n. 5.
- Ex delicto facti permanentis fit incurfus Censurarum illatarum à lege, quæ sustinentur, quamvis essent defectuosa. Exemplum Judicis laici, disc. 48. n. 16.
- Denunciari possunt etiam à non habente jurisdictionem, d. 29. n. 2. d. 47. n. 3.
- Et ab Ordinario etiam in exemptos, si Censuræ sint à jure illatæ, d. 29. n. 3.
- Magis in casu notorio, d. 47. n. 3.
- Etiam in non subditos turbantes bona Ecclesiæ, disc. 47. num. 4. & num. 23. disc. 48. num. 9. & 10.
- Declaratur ibidem cap. *Dilecto de sem. ex. com. in 6.*
- Denunciari non possunt, cum brachium seculare adjuvat Superiorem Ecclesiasticum, ad quod sub pœnis tenetur, d. 65. n. 4.
- Denunciari non possunt ab Ecclesia astrictæ in laicum, quando agitur de jure laicali, d. 46. n. 2.
- Secus cum agatur contra occupatores bonorum, & jurium Ecclesiæ, d. 46. num. 2. d. 47. n. 2.
- Et rectè proceditur contra Censuras contra turbantes de facto, urbanus tamen fit, si citatio præcedat, d. 46. num. 3. d. 47. num. 22. d. 48. num. 2. 3. & 6.
- Diligentiæ demandatæ à Sacro Concilio Tridentino præcedere debent, antequam denuncientur, disc. 46. num. 9.
- Nulla requiruntur diligentia in casu formalis perturbationis, quando proceditur in forma extrajudiciali, d. 46. n. 9.
- Excusat à Censuris credulitas, ac bona fides, d. 52. num. 8.
- Exempti in casibus, in quibus per Concilium Tridentinum subjiciuntur jurisdictioni Ordinariarum, possunt ab eisdem Censuris coerceri cum omnimoda revocatione privilegiorum, & Censuræ infliguntur ipso jure sola Prælati accedente declaratione, d. 29. n. 7. d. 48. n. 9.
- Immunitatis Congregatio, sæpius rescribit, ut a motis Cedulonibus censurati conscientia suæ consulant, d. 65. n. 2. & d. 67. n. fin.
- Judex laicus citans familiarem Cardinalis absentem, & in habitu laicali procedentem, vel Clericum, qui eodem habitu laicali incedat, Censuras non incurrit, d. 67. n. 6.
- Magistratus inferior obediens superiori asserenti ex licentia Prælati Ecclesiasticam personam detineri posse, non est obnoxius Censuris, disc. 65. num. 5.
- Ob fraudes, quæ possunt intervenire, solus superior mandans Censuris subjicitur, ibi. n. fin.
- Ad possessionem tuendam non ad recuperandam conceduntur, d. 47. n. 24.
- In subditos, promulgatæ cum fuerint, dubitandum non est de validitate, d. 48. n. 8.
- In subditos turbantes superiores, quamvis in bonis propriis promulgari possunt, secus in non subditos, d. 48. n. 13.

Quali-

INDEX RERVM NOTABILIVM.

Qualitas subjectionis, vel non subjectionis inservit ad faciliorem probationem possessionis, disc. 47. n. 24.

Non subditi facilius audent turbationes; ideò Censuris reprimendi, d. 48. n. 9.

Fieri non potest à proprio Judice erga subditos habitantes in alieno Territorio, d. 20. n. 15.

Intellige de citatione reali, secus de verbali, ibid. n. 16.

Influit ejus defectus in totam causam, etiam respectu citatorum, d. 83. n. 3.

CITATIO

Interesse secundarium habentibus, non est necessaria, d. 22. n. 9.

Judex alius incompetens in citatione debet exprimere causam, ob quam se credit competentem, d. 87. sub n. 6.

A Judice incompetenti facta inservit ad inducendam scientiam, d. 60. n. 8.

Jurisdictioni Ecclesiasticæ nullum infert præjudicium, si non sit coarctiva, d. 60. n. 9.

Clericus tamen invitatur, ut voluntarius defensor, ibid.

Nullitas omissionis citationis negligi solet in facto valde notorio concurrente justitia judicati, d. 22. num. 4.

Præventionem inducit, d. 49. n. 2.

Realis continet majorem jurisdictionem quam verbalis, d. 20. n. 16.

CITATUS

Absentiæ tempore non potest imputari de negligentia, si se non defendat, d. 61. n. 6.

Comparere tenetur coram Judice prætendente competentiam ob delictum commissum in suo Territorio, vel ob aliam causam criminalem, d. 79. n. 2.

Comparere non tenetur coram Judice incompetente, quo casu non est contumax, d. 87. n. 4.

Comparere non tenetur expressa causa competentia, si postmodum fuerit sublata, disc. 86. num. 7.

Contumaciam non indicat citatio delegati, nisi inseratur delegatio, d. 86. n. 7.

CIVES

Qui uxorem duxerint, bona quæsierint, domicilium contraxerint in omnibus Cives reputantur, d. 46. n. fin.

In Pagano non datur duplicitas patrimoniorum, nisi statuto aliter disponatur, disc. 90. num. 3.

CIVILIS ACTIO

Concurrentibus actionibus civili & criminali, quarum unius electio alteram tollit, electio civilis non impedit processum Judicis ex officio etiam criminaliter demandante Pontifice, vel Magistratu supremo, d. 77. n. 2.

Utraque actione copulativè competente, dum criminalis pendet à Civili, altera prius est terminanda, d. 77. n. 3.

CIVILITAS

Non admittitur per domicilium occasionale alibi contractum, exemplum in Principibus Romanis, d. 89. n. 7.

Concedi non potest, nisi à Superiore, & est de Regalibus, d. 46. n. fin.

Concessa per Civitatem non suffragatur adversus Episcopum, d. 46. n. fin.

Ficta ad sui præjudicium à Civitate, & Dominis temporalibus concedi potest, d. 46. n. fin.

Card. de Luca de Jurisd. & Foro compet.

CIVITAS

Legationi alicui addita eximitur à Consulta, disc. 85. n. 3. §. *Et ultra.*

Et à legatione exempta Consultæ subicitur, d. 85. ibid.

Unita principaliter alicui Provinciæ, vel Regno, retinet primævam naturam, secus si accessorie ac subjective, d. 21. n. 9.

CLAUSURA

Ejus custodia committi potest Prælato inferiori in diocesi verè nullius, secus in territorio quod solum ex fictione dicitur separatum, disc. 18. num. 7.

Eaque non solum respicit clausuram materialem, sed etiam mores non minus Monialium, quam cæterorum in Monasteriis conversantium, qui debent posse coerceri ab Ordinario, d. 18. n. 8. d. 26. n. 17. d. 27. n. 8.

Et Ordinariis est committenda, quia sæpius absunt Prælati majores Religionum, disc. 27. num. 9.

Laici deputati, quamvis prætere non possint assilentiam cum visitatione, vel aliis ab eo deputatis intra Clausuram mulierum, consultum tamen esset eos admittere cum iis ob necessitudinem cordi sit Monialium pudicitia, disc. 27. num. fin.

Mulieribus sæcularibus conviventibus in aliqua domo pro majori honestatis conservatione mandari non potest, d. 45. n. 3.

Potest tamen titulo Reformationis injungi alia habitatio, & prohiberi conversatio cum laicis, d. 45. n. 10.

CLERICATUS

Ejus cognitio non ad aliam pertinet quam ad Judicem Ecclesiasticum, d. 64. n. 2.

Declaratur Baldus concedens litteras Clericatus exhiberi posse Judici laico, d. 64. n. 3.

Si aliter vel ex aliquo ritu, aut consuetudine obtineat, id trahi non debet ad alios Judices, d. 64. num. 4.

CLERICUS

Conveniendus coram Judice Ecclesiastico in judicio particulari, qui obtinuit rem à Judice laico, si pro ejusdem rei dimissione conveniatur, d. 58. n. 2. d. 94. n. 11.

Concessa per judicem laicum possessione cum clausulis præservativis juris alterius insurgentibus novis oppositoribus, An conveniendus sit coram Judice laico, vel Ecclesiastico, in diversa abeunt Authores, d. 58. n. 3.

In hoc casu in Principibus laicis remanet competens Judex laicus, d. 58. n. 3.

Conveniri potest coram Judice laico, à quo aliquid obtinuit cum clausula præservativa, si perseveret idem Judicium, & eadem causa, d. 94. nu. 1.

Et coram laico is, qui suscipit munus in statu laicali, vel ex motivo sanguinis, juxta opinionem Civilistarum, d. 94. n. 4.

Conveniri non debet coram Legatis, sed coram loci Ordinario, d. 51. n. 2.

Hæres laici pro are alieno conveniendus est coram Judice Ecclesiastico cum effectus jam est pacificus possessor, neque hoc casu concurrat praxis, ac reliqua quæ in aliis casibus juvare possent, d. 94. n. 7.

Hæres declaratus in judicio universali conveniri debet coram Judice Ecclesiastico, d. 94. n. 13.

Et trahitur ad forum laicalem in quo agitur causa universalis fideicommissi, seu hæreditatis, juxta

Y 3 opinio-

INDEX RERVM NOTABILIVM.

- opinionem Baldi disc. 59. num. 3.
Referuntur rationes pro hac opinione, disc. 59. n. 4.
Refutatur opinio Baldi non habens locum, nisi in causa feudi, d. 59. n. 8.
Baldi doctrina procedit dum Clericus non possessor invitatur tanquam defensor voluntarius, secus si tanquam reus necessarius, disc. 59. n. 17.
- Declinatoriam non opponens si aliis præjudicet, tenetur ex negligentia, disc. 61. n. 3.
Non tenetur ad expensas si oppositio fuisset inutilis ad victoriam causæ, disc. 61. nu. 6.
Defensor necessarius laici forum declinare non potest aliter inter ditione Ecclesiastica, licet de Ægidiana dubitetur, disc. 60. n. 6.
- Ex delicto commisso tempore Clericatus quaritur jus Episcopo, quod ex fori, ac Clericatus renunciatione tolli non potest, disc. 55. n. 3.
Laicus verò pro delicto commisso ante Clericatum non potest puniri à Judice laico, concessa tamen præventionem quoad bona, non quoad personam, disc. 55. n. 4.
- Dignior reputatur in concursu privilegiorum ad versus viduam, d. 69. n. 11.
- Electus potest statim se ingerere quando electio, & collatio idem sunt, nec requirenda est Sedis Apostolicæ confirmatio, disc. 54. n. fin.
- Electioem fori habet contra viduam, ne à divino cultu distrahatur, d. 80. n. 15.
- Ad fidam tamquam pretium iusti valoris ipsius pacui, tenentur etiam Clerici, disc. 66. n. 6.
Et ad fidam quæ imponitur tanquam restaurativa damni, disc. 66. n. 7.
- Foro laico subijcitur ratione feudi, d. 59. n. 14. d. 94. num. 4.
- Forum laici adire tenetur, si fuerit actor, disc. 62. num. 2. & 4.
- Forus declinari non potest per dimissionem Clericatus. Afferuntur rationes, d. 55. n. 5. 6. & 7.
- Impositionibus, quæ tanquam species pœnæ à laicis imponuntur obnoxia, non sunt animalia Clericorum, d. 66. n. 3.
De bandita vel defensa an Clericos comprehendat, d. 66. n. 5.
- A Judice laico gesta contra Clericum, quamvis laicum reputatum, sunt invalida, d. 61. n. 5.
- Jurisdictionem prorogare non potest absque Superioris licentia, d. 51. n. 7.
- Vide Jurisdictio.*
- Ordinarii potest ab Episcopo ejus diocesis cujus est domiciliarius, d. 52. n. 3.
Ordines tamen non ab alio petere potest, quam à proprio Episcopo, d. 52. n. 4.
Numerus præfixus Clericorum ordinandum in jure non reperitur, sed remanet arbitrio Episcopi, rectè tamen exercendo, disc. 26. num. 8. & 9.
- Pastores Clericorum ob damnum ab ipsis datum puniri possunt à laicis in propriis bonis, ac personis absque præjudicio Clerici, d. 66. n. 4.
Et animalia in alieno depascentia possunt à laicis arestari, ratione tamen privata, non jurisdictionali, d. 66. n. 8.
Exempla similibus arestationum, discursu 66. num. 8.
Non est tamen admittendus excessus sapiens rationem jurisdictionalem, d. 66. n. fin.
- Privilegiis non fruitur, nisi in habitu, & tonsura incedat cum adscriptione servitutis alicui Ecclesiæ, præcipuè si fuerit conjugatus, disc. 56. nu. 2.
Ejus privilegia sunt potentiora privilegiis viduæ, d. 80. n. 15.
Author laudatus non communicat suum privilegium laico habenti ab eo causam, disc. 63. num. 2.
- Reconveniri potest à Judice laico, qui ab eo aliquid obtinuit cum clausula præservativa, si perseveret idem judicium, & eadem causa, d. 94. n. 1.
Per clausulas præservativas juris alterius inducitur conditio resolutiva, d. 94. n. 14.
Comparantibus jus habentibus jure necessarii successione bona jam Clerico concessa cum clausulis præservativis, finguntur vacantia, disc. 94. num. 14.
Reconventionis casus succedere non solet, nisi in eo qui ex post efficitur Clericus, disc. 94. num. 10.
- Reus conveniendus est coram A. C. d. 62. n. 4.
Rei qualitates inquiri debent ab actore, d. 61. num. fin.
- Spoliatus laicus à Judice laico qui concessit possessionem Clerico, potest appellare ad laicum superiorem, & existit adhuc primum judicium, d. 58. num. 3.
Aliter Clerici admitterent remedia possessoria, & privilegia, d. 58. n. 4. d. 94. n. 12.
Si autem ex reconventionem oriatur distractio in persona, & bonis ipsius Clerici, petendus est Judex Ecclesiasticus, d. 58. n. 5.
Exemplum ad casum reconventionis, d. 58. num. 6. per totum.
- Subditus fit Episcopi ad cujus diocesim migravit, carens proprio Episcopo Catholico ob occupationem diocesis ab A Catholicis, disc. 52. num. 2.
- ### COLLATIO ORDINUM.
- Clerico domiciliario alicujus diocesis ab ejus Episcopo conferri potest, d. 53. n. 3.
Ab alio Episcopo, quam à proprio peti non potest, disc. 52. n. 4.
Si facile administraretur, varios gignit abusus, disc. 20. n. 10.
- Ignorantia allegari non potest ab ordinante Clericos alienæ diocesis, nisi rectè justificetur in foro externo, disc. 52. n. 9.
- In Parochialibus unitis propriæ Ecclesiæ fit per Prælatos inferiores absque concursu, d. 15. n. 3.
Non aliter verò quam si constet de unione, vel non sint juris patronatus, d. 15. n. 5.
- Prohibita intelligitur per Sac. Conc. Trident. inferioribus Prælatibus existentibus intra limites diocesis, non autem in locis verè nullius, disc. 16. n. 1.
Sacra Concilii Congregatio ab hac opinione recessit, d. 16. n. 3.
Modus quo optimè consultitur ordini in locis nullius, d. 16. n. fin.
- ### COLONI
- Dicuntur omnes inducti ad culturam alicujus territorii, d. 1. n. 22.
- Non eximuntur à jurisdictione alterius superioris concessa jurisdictione Comiti domorum, disc. 85. num. 7.
- Privilegiis exemptivis Regularium non fruuntur, quamvis eorum bona colant, d. 91. n. 4.
- Religionis Hierosolymitanæ licet vivant in domibus ejusdem Religionis, non sunt exempti, nisi vivant more claustrali, & religioso, disc. 4. n. 9. 5. Verò, & §. *Clavus.*

Fide

INDEX RERUM NOTABILIUM.

- Vide Privilegia Religionis Hierosolymitanæ.*
COMMENDA
 Non immutat naturam beneficiorum Militiarum, seu Episcopatum iis ab erectione impressis, disc. 92. num. 14.
- COMMENDATARI**
Vide Religio Hierosolymitana.
COMMISSIONES
 Non valent, nisi literis expeditis, exemplum Curia Neapolitanæ, disc. 82. num. 3.
 Factæ ex Signatura Justitiæ cum clausula *omisso modo* exorbitant à regulis juris & à privilegiato excipi possunt. disc. 72. num. fin. §. *Et licet.*
- COMMUNIO BONORUM**
 Paternorum, & maternorum non inducit universalem, disc. 76. n. 7.
- COMPARITIO**
 Est necessaria coram Iudice prætendente competentiam ob delictum commissum in suo territorio, vel ob aliam causam criminalem, disc. 79. num. 2.
 Quæ necessitas cessat si expressa fuerit causa competentia, quæ postmodum fuerit sublata, disc. 86. n. 7.
- COMPROMISSUM**
 De bonis Ecclesiasticis absque beneplacito Apostolico fieri non potest, disc. 7. num. 11.
- CONCESSIONES**
 Denegatæ per Superiorem fieri non possunt ab inferiore, quamvis facultatem haberet, disc. 52. n. 7.
 Ex causa onerosa non veniunt sub legibus, ac dispositionibus generalibus, disc. 27. num. 6.
 Populis ac subditis novis multæ faciendæ, quamvis à jure exorbitantes, ut à Clemente, ac Urbano Octavis factum, disc. 22. num. fin.
 Probant jus concedentis, & quando, disc. 2. n. 14.
 Non suffragatur obtentæ post obitum Episcopi, licet ex confirmatione Apostolica, si non fuerit auditus successor, disc. 2. num. 17.
- CONCILIA GENERALIA.**
 In derogatoriis Concilii, necessaria est specialis eius mentio, disc. 27. n. 3.
 Observantiæ proximæ publicationi Concilii est deferendum, disc. 41. n. 12.
 Tridentino derogatum, censetur per derogatoria generalia absque speciali mentione, disc. 27. n. 4.
- CONCURSUS CREDITORUM**
Vide Creditor.
- CONCUSSIO**
 Subditorum Baronum laicalium facile præsumitur, disc. 53. n. 7.
- CONFESSARI**
 Deputari possunt etiam ab Ordinario impropræ speciei nullius, disc. 20. n. 22.
 Extraordinarii debent ter in anno ab Episcopo pro Monialibus, disc. 32. n. 1.
 Deputati à Diocesano possunt audire, & absolvere confluentes ex aliena diocesi, etiam à casibus reservatis per alium Ordinarium, disc. 20. n. 22.
 Fraus quæ posset interesse in eludendo legem proprii Ordinarii, tangit solum conscientiam ipsorum subditorum, disc. 20. num. 25.
 Deputati ad audiendas confessiones in uno Monasterio, non possunt se ingerere in alio absque licentia Episcopi, disc. 32. n. 3.
 Si removeantur ab audiendis Monialibus, non tenentur Episcopus reddere causam remotionis, disc. 32. num. 3.
 Regulares activam vitam profitentes compelli possunt ab Episcopo confessionibus audiendis, disc. 32. n. 7. & 10.
- Subsunt jurisdictioni Ordinarii loci, etiam in Monasteriis exemptis Monialium, disc. 32. num. 2.
- CONFRATERNITATES**
 Ecclesiasticus locus dicitur, si Ecclesiam, & campanas habeant, erectæque fuerint cum Ordinarii autoritate, quibus cessantibus dicitur locus pius, disc. 42. num. 9.
 Foro Ecclesiastico ut gaudeant, quæ requirantur, & ut ejus bona dicantur Ecclesiastica, disc. 60. n. 3.
 Loca pia quoad aliqua esse possunt, subjici tamen quoad bona temporalia foro laicali, disc. 60. n. 3.
 Acconomi earum successores sibi eligere non debent, disc. 43. n. 5.
 Sacerdotes celebrantes describere possunt ad placitum, disc. 42. n. 8.
- CONGREGATIO CONCILII**
 Causas contentiosas jam in Rota introductas, solet ad Rotam remittere, disc. 15. n. 1.
 Et quæ egerint processu, & tela judiciaria, disc. 28. n. 5.
- CONGREGATIO EPISCOPORUM, & REGULARIUM**
 Procedit, ut reliquæ Congregationes extrajudicialiter, & omni appellatione remota, disc. 91. n. 8.
 Nec procedit in causis requirentibus formalem processum, disc. 91. in fin.
- CONSERVATORES REGULARIUM**
 Appellationem suspensivam admittunt, si processerint tanquam Iudices in casu notoriæ injuriæ, disc. 49. n. 17.
 Ex resolutione Congregationis Concilii appellatum ad Iudicem delegatum pro appellationibus, cum effectu tamen devolutivo in casu manifestæ injuriæ, disc. 49. n. 1. & 12.
 Definiuntur viri potentes, & auxiliores cum majoribus armis assilentes parti, ut se tueatur ab injuriis, & violentiis, disc. 49. n. 5.
 Delegati sunt Pontificii, nec ab eis datur appellatio, nisi ad Summum Pontificem, non ad Legatos à latere, disc. 49. n. 2.
 Facultates eorum reformatæ per Greg. XV. in casibus, in quibus Regulates sunt actores, secus quando sunt rei, disc. 49. n. 12.
 Inhibitionem Judicis delegati pro appellatione spernere possunt, disc. 49. n. 11.
 Iudex à sententiis Prælatorum majorum debet etiam judicare gesta per Conservatores, d. 49. n. 10.
 Judiciaria tela procedere non debent in casu manifestæ injuriæ, disc. 49. n. 6.
 Judicium nomine non continetur, disc. 49. n. 4. & 8.
 Secus si aliter important verba deputationis, ibidem.
 Exemplum ex autoritate Fagnani de indicatione Cruciatæ, disc. 49. n. 10.
 Societatis Jesu possunt duplicem personam Judicis, & partis diversis respectibus inducere, disc. 49. n. 7.
 Debet tamen dari recursus ad Iudicem delegatum pro appellationibus, ut discernatur quam personam gesserint, ibid.
- CONSERVATOR RELIGIONIS HIEROSOLYMITANÆ.**
 Non eximitur ab Ordinario præter exercitium delegatæ jurisdictionis, disc. 4. n. 13.
 Tribunal erigere non potest, quamvis ei liceat uti quolibet Notario, disc. 4. n. 14.
- CONSTITUTIONES SYNODALES**
Vide Synodus.

INDEX RERUM NOTABILIUM.

CONSTITUTUM

Traditionem factam operatur etiam ad effectum manutentionis, disc. 62. num. 7.

Multò magis si apud alium remaneat ususfructus, disc. 62. n. 8.

CONSUETUDO

Attendi non debet contra facultatem competentem Episcopo visitandi, & reddendi rationes priorum locorum, disc. 42. n. 5.

Benigna censetur, per quam fiat reversio ad jus commune, disc. 37. n. 7.

Definitur jus non scriptum inductum ex tacito usu illorum qui facultatem habent condendi leges contra eos, contra quos inducitur, disc. 34. n. 29.

Differt à præscriptione, disc. 34. n. 16.

Extendenda non est de casu ad casum, nec de persona ad personam, licet cum indentitate rationis, disc. 53. num. 4. disc. 64. n. 5.

Secus si vigeat aliqua consuetudo in Curia Romana in materiis Pontifici verisimiliter cognitis, quæ tamen observantia concludenter probari debet disc. 53. n. 5.

Jurisdictionem non inducit in iuribus laicalibus absque scientia, & patientia magistratuum laicalium, disc. 46. n. 6.

Est modus acquirendi jurisdictionem in laicos etiam ratione juris laicalis, eo magis in casibus mixti fori, disc. 46. n. 4.

Sed nihil operatur absque scientia, ac patientia magistratuum laicalium, disc. 46. n. 6.

Particularis prævalet generali, disc. 46. n. 5.

Tribunalibus inferioribus non est adaptabilis, quæ aliquid obtineret in magna Vicaria Neapolitana, disc. 64. in fin.

CONSULENTES IN JURE

Cavendi sunt, & possunt nunc pro una, nunc pro altera opinione consulere. *Vide* Advocati, disc. 2. n. 6. disc. 22. n. 7.

CONSULTA

Jurisdictionem suam exercet jure veteri in Statibus infeudatis, & postea vel devolutis, vel certis, disc. 85. num. 3. §. Et ultra.

Civitas addita alicui legationi eximitur à Consulta, & à legatione exempta subjicitur Consultæ, d. 45. num. 3. §. Et ultra.

CONTRACTUS

Locus ejus is est, in quo Mandatarius recipit, & exequitur mandata, disc. 71. n. 4.

CONTUMACES

Condemnati non debent admitti ad defensionem, ex alia sententia possunt admitti, sed coram Judice qui condemnavit, disc. 88. n. 5. & 6.

Non inducitur ex citatione delegati non inferta delegatione, disc. 86. n. 7.

Neque ex non comparitione coram Judice incompetente, disc. 87. n. 4.

Et ut procedatur per contradictas requiritur prima citatio personalis, disc. 107. n. 2.

COPIÆ

Fidem non merentur quamvis antiquæ, disc. 10. n. 4.

Nisi quædam concurrant adminicula, ibid.

Copia copiarum non facit fidem, disc. 2. n. 5.

CREDITORES

Actores semper sunt, quamquam provocati, disc. 60. in fin.

In concursu major pars in deliberando, quæ concernunt &c. minori parti præjudicat, disc. 83. n. 3.

Et data æquali judicium competentia, præventioni defertur, disc. 83. n. 3.

CRIMINALES CAUSÆ

A Judice criminali cognosci non debent, ubi statim criminalitas excluditur, disc. 79. n. 3.

Neque ejus jurisdictio est ex partium consensu prorogabilis, disc. 79. n. 4.

Et si criminalitas sit inducenda ex cognitione causæ civilis, simultaneus concursus est incompatibilis, sed demandanda est suspensio Judicis criminali, disc. 79. n. 5.

Judicium criminale locum non habet, ubi præten- sus dolus purgari potest ex civili actione dependente ex contractu, disc. 80. n. 5.

Exemplum administrationis hæredis non accusandi de expilata hereditate, disc. 81. n. 5.

CRIMINALITAS

In dolosum semper exerceri non potest, disc. 79. num. 7.

In hæredem exerceri non potest ob falsitatem inventarii, disc. 79. n. 7.

Intret nec ne adversus inducentem ad testandum ad sui favorem, pendet à facti circumstantiis, disc. 79. num. 6.

In hoc casu induci non potest ante exitum litis civilis, disc. 79. n. 7.

Testamentum potest esse invalidum, actus non esse criminaliter punibilis, disc. 79. n. 7.

CURIA GUBERNATORIS

Respectu Baronum videtur curia Præsidis, disc. 87. num. 2.

CURIA NEAPOLITANA

Commissiones non admittit, nisi literis expeditis, disc. 82. num. 3.

Consuetudinem admittit, quæ non est adaptabilis inferioribus Tribunalibus, disc. 64. in fin.

Jure Longobardico olim utebatur, disc. 62. n. 13.

CURIA ROMANA

Advocatos habet cæteris nobiliores, disc. 7. n. 10.

Patria est communis, disc. 90. num. 2.

Extrà subditos Principatus Ecclesiastici non censetur patria communis ad effectum apprehensionis, à qua opinione recessit signatura, disc. 89. num. 2.

Reus conventus si sit subditus etiam sola origine, potest in Curia apprehendi, disc. 89. num. 4. & disc. 90.

Secus si aliqua obstat concordata, ut Galliarum, vel conventus accesserit ad limina Apostolorum, disc. 89. num. 4. & 5.

Cessat exemptio ex concordatis, si conventus sit etiam origine subditus Papæ, disc. 89. n. 6.

D

DECANUS

Facultatem habet puniendi delinquentes in Choro, si in eodem fuerit ei concessa præeminencia, disc. 17. num. 2.

DECIMÆ

Præsumuntur spirituales in dubio, disc. 49. n. 15.

A Thesaurario Urbis non exiguntur ratione collectoris, disc. 85. n. 2. §. *quodque jus*.

Pro decimis eidem debitibus nulla adest restrictiva intra Italiam, nec pro aliis emolumentis & spoliis &c. d. 85. n. 2.

Transeunt tanquam onus reale in quemcumque possessorem, quamvis privilegium, disc. 49. n. 15.

DECISIONES ROTALES

Editæ unice tantum parte informante, sunt valde periculosa, disc. 18. n. 4.

Dicitur

INDEX RERVM NOTABILIVM.

Dicta in iis incidenter, alleganda non sunt, disc. 80. num. 10.

DECLINATORIA

Vid. Causa.

DECRETUM IRRITANS

Non inficitur cum non agitur de impugnatione, sed de non comprehensione, d. 51. in fin.

Præscriptionem quamcumque impedit, ut ea oriri non possit, d. 25. num. 9. d. 53. num. 4. d. 3. num. 13. d. 42. num. 5.

Privilegiis adpositum particularibus, & non editis per viam legis ex non usu, non impedit præscriptionem, d. 25. num. 9.

Comprehensionis cognitio per decretum irritans, vel clautula sublatam non prohibetur, disc. 8. num. 9.

DEFENSIO.

Appellatio est species defensionis regulariter non tollenda, nisi adsit iusta, & potentior causa, d. 91. num. 7.

Contumaci condemnato non conceditur, disc. 88. num. 5.

Ex sententia verò aliorum potest admitti, sed coram eodem Iudice, qui condemnavit, disc. 88. num. 6.

DEFENSOR

Legitimus est Rector cuiuscumque Ecclesiæ, cui principaliter defensio incumbit, d. 2. n. 13.

Necessarius non est Episcopus in causis singularum Ecclesiarum, quamvis defendere possit, disc. 2. num. 13.

DELEGATIO

Vid. Jurisdictio.

Efficitur ex speciali deputatione Pontificis, disc. 85. num. 11.

Strictè est intelligenda, nec magis censetur concessum, quam in ea legatum, d. 49. n. 3.

DELEGATUS

In actu gesto procul à delegante, tenetur insinuare suam facultatem citato, d. 48. n. 15.

Secus si habeat ex se jurisdictionem, quamvis dubiam, ibid.

DELICTA

Cognoscuntur ab eo Tribunali, in quo concurrat citato realis, seu verbalis, d. 49. n. 3.

Ex consuetudine proceditur in iis per inquisitionem, ibid.

Essentia eorum in eo consistit quod ad vindictam, vel injuriam gesta fuerint, d. 8. n. 4.

DELIQUENS

Non reputatur, qui casualiter amicitie gratia associatur cum iis, qui casu delictum committunt, disc. 57. num. 13.

DEROGATIO

Non præsumitur à Pontifice facta contra jus tertii, disc. 27. n. 7.

DIFFAMATIO

Remedium *l. diffamari de ingen. & manum. diff. et ab altero, l. si contendit, ff. de fidejussor.* nisi in tempore prosecutionis iudicii, & solent simul cumulari, d. 73. num. 6.

Probatio diffamationis non adhibito hoc remedio, non videtur esse in usu, d. 73. n. 6.

DIMISSORIALES

Petite per commorantem in aliena Diocesi à proprio Episcopo, declarant animum retinendi primum domicilium, d. 52. n. 4.

DIOECESIS

Divisæ fuerunt per Dionysium primum Pontificem, d. 1. n. 3. & d. 22. n. 8.

Ex divisione materiali territoriorum, deduci-

tur diversitas Diocesium, d. 22. n. 8.

Divisio ad solum Pontificem spectat, nunquam principibus secularibus, d. 1. n. 11. d. 6. num. 9. d. 12. n. 21.

Nec præsumitur, sed per allegantem probanda, disc. 1. num. 13. disc. 3. num. 8. disc. 9. num. 3.

Divisæ à Pontifice possunt consilui nullius disc. 7. num. 3.

In Ecclesia primitiva nullus erat locus, qui in aliqua Diocesi non esset, d. 1. n. 4.

Divisionis exempla, disc. 8. num. 5.

Divisio probatur per situationem, & plurimum plantæ defertur, disc. 9. num. 4. disc. 11. num. 2. disc. 12. n. 7.

Ex privilegio Apostolico expresso, vel ex immemorabili canonizata per tres conformes, & interim manuteneretur Episcopus, d. 9. n. 5. d. 11. n. 4. d. 19. num. 2.

Ex divisione materiali territoriorum deducitur diversitas diocesium, d. 22. n. 9.

Nomine aliquando confunduntur cum Provincia, quæ competit Metropolitano, d. 12. n. 12.

Nullius censetur Laurentana domus, d. 20. num. 24. d. 33. num. 1.

Nullius non præsumuntur, d. 11. num. 4.

Non semper ex privilegiis exemptivis inducitur qualitas nullius, d. 12. num. 16.

Et hæc privilegia ex facti observantia interpretationem recipiunt, d. 12. num. 18.

Locus undique circumdatus ab altera Diocesi secundum quid potest dici nullius, d. 70. n. 2.

Datur quædam species impropria Diocesis nullius d. 15. n. 2. d. 18. num. 3.

Prælati Diocesis nullius veniunt sub nomine ordinarii, d. 16. num. 1. d. 54. num. 3.

Plurima oriuntur inconvenientia, & scandala in dd. locis d. 16. n. 4.

Nec aliter evitari possunt, quam ex reductione Diocesium ad antiquiorem divisionem Dionysii, d. 16. num. 4.

Privilegium separationis, quod dicitur amissum, debet probari per testes valdè peritos, qui de ejus tenore, statu, & qualitate deponant, disc. 11. num. 6.

Falsitas quæ aliter confici posset, d. 11. n. 7.

Quando inferatur ex privilegio exemptivo, d. 10. num. 8.

Probari ab actore debet, quæ loca contineant, d. 6. num. 4. & 5. d. 12. n. 5.

Quod falsius ibidem explicatur ad pertinentiam locorum, attenditur voluntas acquirentis, qui est dominus utriusque, d. 8. n. 8.

Seminaria quamvis sustineantur ex contributione Regni, seu Provinciæ, tamen eorum alumni non alteri subjiuntur, quam ordinario Diocesis, in qua situm est seminarium; d. 52. n. 5.

Situatio Diocesium probatur ex mappis Geographicis ex silentio non comparentiam aliorum Episcoporum & per aliquos actus jurisdictionales, d. 1. n. 16. d. 2. n. 14. d. 9. n. 4.

Et ex Bullis in quibus antiquus situs enunciatur, d. 27. num. 3.

Ex enunciativis positivis in actis consistorialibus super provisione Ecclesiæ, & ex sententiis in iudicatum transactis, ex actibus jurisdictionalibus Episcopi vicinioris, & ex aliqua confirmacione à Capitulo Cathedralis sede vacante, d. 22. num. 5.

Ex directione Cancellariæ, ac Datarie, tanquam ordinario, d. 16. n. 2.

Distin-

INDEX RERVM NOTABILIVM.

Distinctio finium temporalium nil probat, utpote facta ad alium effectum, disc. 3. num. 15. d. 1. n. 17. d. 50. n. 6.

Nam plures continent loca diversorum principatum, d. 1. n. 17. d. 3. n. 15. per tot.

Probari debet ab Episcopo, ut fundamentum suae intentionis si à Prælato inferiori exerceatur iurisdictione spiritualis, d. 17. n. 3.

Refutatur hæc opinio, quæ locum non obtinet, nisi in concursu duorum Episcoporum, d. 11. num. 4.

Altero vicino Episcopo non comparente præsumptio favet agenti, d. 12. n. 6.

Negativa probatur ex non descriptione illius loci, d. 12. n. 8.

Quod fufius explicatur, ibid. n. 14.

Æquivoca tamen probatio haberi potest, quando adfunt duo loca ejusdem nominis, d. 12. num. 10.

Quæ probationes licet non sufficiant, tamen simul unitæ considerantur tanquam adminicula, d. 12. n. 13.

Onus probandi situationem tanquam fundamentum intentionis incumbit Episcopo, si omni sit possessione destitutus, secus si aliquantulum possideat, d. 21. n. 8.

In unione alicujus Ecclesiæ suppositio, quod alter sit ordinarius, tollit quamcumque separationem, disc. 11. in fin.

Exempla Diocesium unitarum quamvis non continent, d. 22. n. 9.

DOCTORES

Vide Toga.

Ab eorum sententiis desumi non potest argumentum à contrario sensu, d. 72. n. 11.

Eorum doctrinis maximè deferendum, si non habeant contradictorem, d. 88. n. 44.

DOMICILIUM

Non contrahitur absque animi declaratione, ejusque veritatis aliqua adminiculatione, d. 52. n. 4.

Commorans in aliena Diocesi si petit à proprio Diocesano literas dimissoriales, declarat animum retinendi primum domicilium, d. 54. n. 4.

Et qui id contraxerunt cum aliis requisitis, Cives reputantur, d. 46. in fin.

Occasionale, neque dat, neque tollit civilitatem, d. 89. n. 7.

DOLOSUS

Criminaliter puniri semper non potest, d. 79. n. 7.

DOLUS

Ex suggestionibus ad testandum resultat, & simul actio de dolo, d. 79. n. 7.

Reprobatur communiter hæc opinio, ibid.

DOMINIUM

A duobus, diversis respectibus potest haberi in eadem re, d. 66. n. 9.

Fructuum industrialium distinguitur à dominio fructuum naturalium in Provincia Hydruntina, d. 66. n. 10.

DONATIONES

Plurium bonorum si rescindantur, judicium est univiale, d. 62. n. 11.

Si revocentur, donatarius est actor in casu provocationis pro traditione, qua nondum sequuta, donans, qui revocat, sit actor, d. 62. n. 6.

E

ECCLESIA

Capita duo, vel duos sponfos habere non potest, secus ex diversitate respectuum, ut alterum E-

piscopum ritus Latini, alterum Græci, d. 7. n. 29. d. 34. n. 22.

In causis propriis differt à causis mensæ, disc. 47. num. 5.

Censita, ex indulto Apostolico, potest desumere qualitatem Ecclesiæ unitæ, d. 15. n. 6.

Collegiata esse non potest absque formali erectione cum autoritate Apostolica, quamvis adessent cætera, quæ fiunt in Collegiatis, d. 13. n. 7.

Cura animarum potest in duabus Ecclesiis exerceri, dummodò una sit principalis, altera adjuncta, d. 30. n. 5.

Interdicitur in pœnam personarum, & referuntur causæ interdicti, d. 29. n. 8.

Et qui sunt causæ interdicti, nunquam juvantur ejus exemptione, d. 29. in fin.

In numeratas, & non numeratas Ecclesiæ distinguuntur, d. 20. n. 8. d. 34. n. 22.

Nusquam reperitur in jure præfixus numerus clericorum ordinandorum vel ministrorum Ecclesiæ inservire debentium, quod remanet arbitrio Episcopi, rectè tamè exercendo, d. 20. n. 8. & seqq.

Ab aliqua præfixus fuit numerus participantium de massa, d. 20. n. 9.

Hæc præfixio fuit à Rota improbata, ibid.

A primitiva Ecclesia ad moderna tempora argumentatio non valet, d. 34. n. 13.

Ex privilegio non tenetur justificare possessionem libertatis suorum bonorum, d. 47. n. 27.

Regularis si fuerit collata prælati seculari, is censetur superior, & regularis superior hujus minister, & Vicarius, d. 34. n. 5.

Ejus subjectio provenit ratione populi, non temple materialis, d. 38. n. 6.

Unita, & fundata intra limites Ecclesiæ matricis, præsumitur nata, subdita, & filialis, d. 25. num. 5.

Unita sit prædium ejus, cui sit unio, d. 21. n. 9.

Intellige quoad redditus, proventus, & jura, secus quoad separationem Territorii, discurs. 21. num. 10.

Unio nativa maximè differt à dativa, disc. 25. num. 5.

Ex fama, atque ex aliqua obsonii præstatione probatur unio, ac subjectio, d. 25. n. 6.

Si per novam subjectionem Ecclesiæ inducerentur in ea duo capita, præsumenda est prioris status immutatio, d. 34. n. 23.

ECCLESIA LAURETANA

Alma domus cum Ministris, & serventibus est Territorium separatum à Cathedrali, & species Diocesis Cardinalis Protectoris, disc. 20. n. 24. disc. 33. num. 1.

Votum Eminentissimi Paulucci super controverfia cum Episcopo excitata, d. 33. n. 1.

Missarum simplex celebratio nullam inducit subjectionem Protectori, nisi in concernentibus ipsam celebrationem, d. 33. n. 4.

ECCLESIA NAZARENA

Constituit quendam speciem Diocesis diversam à Diocesi nullius, d. 20. n. 21.

Ejus Historica narratio, d. 20. à num. 1. usque ad 4.

Episcopus Crucem, & Mozzertam per univalem Orbem defert, ibid.

ECCLESIA SÆCULARIS

Regularibus ad usum concessa, statum non immutat, d. 30. n. 6.

In iis Ecclesiis numquam ab ipsis Regularibus vices Episcopi suppleri debent, sed à Vicario, vel à prima dignitate, d. 30. n. 10.

ECCLE.

INDEX RERVM NOTABILIVM.

ECCLESIAE TITULARES CARDINALIVM

Vide Cardinales.

ECCLESIASTICI

Subjacentes obedientiae Pontificis non praesumunt nimis potentiae, aut delicti, disc. 80. n. fin.

ELEMOSYNÆ

Administrantur à Parocho, vel Episcopo, d. 42. num. 4.

Patronatum non faciunt, disc. 41. num. 2.

ELECTIO FORI

Prophanis in causis Religionis Hierosolymitanæ non conceditur, neque ad Curiam Romanam, neque ad Regiam, d. 69. n. 8.

Vide Forus.

ENUNCIATIVA

Nullam constituunt speciem probationis, si enunciatio principaliter disputetur, d. 48. n. 5.

EPISCOPUS

Vid. Judex.

Ab Administratoribus locorum Piorum potest petere exhibitionem Inventarii nominum, & omnium tendentium ad beneficium loci, d. 42. n. 7.

Intellige in spiritualibus, secus in temporalibus, d. 42. n. 8.

Prohibitio verò receptionis nominum in solutum, seu adjudicationis, & prohibitio inferendi per substitutos respicit temporalitatem, disc. 43. num. 6.

Arbitrium habet Clericorum numerum praesigendi, d. 26. n. 8. & 9.

Confraternitatibus laicalibus descriptionem celebrationis missarum prohibere non potest, d. 42. n. 8.

Contentiosam jurisdictionem etiam cum propriis subditis in aliena Diocesi exercere non potest cum affixione Edictorum, d. 20. n. 13.

Secus si quis habeat ordinariam, & Episcopalem in ministris alicujus Ecclesiae servitio addictos, d. 20. n. 14.

Abusus, qui aliter oriuntur, d. 26. n. 16.

Defendere necessarium non debet causas singularum Ecclesiarum quamvis possit, d. 2. n. 13.

Duarum Cathedralium non tenentur duos Vicarios habere, quamvis sint principaliter unitæ, sed subditos potest evocare ad locum Residentiae, nisi obstat centenaria, disc. 22. num. 10. disc. 24. num. 5.

Declaratur hoc procedere in duabus Diocesis confinantibus, cum subditi non cogantur alienas Diocesis interfecare, ibid.

Plures Episcopatus ab eodem possessi, constituunt in propria Diocesi universitatem independentem ab altera, d. 90. n. fin.

Duo Episcopi eodem in loco, duæque Cathedralis formales inter se distinctæ dari non possunt, d. 20. n. 23.

Quod tamen licet diversis respectibus, d. 20. num. 23.

Elemosynarum est administrator, d. 42. n. 4.

Examinatoribus synodalibus infra annum defunctis sine consilio Capituli alios subrogare non potest, d. 56. n. 5.

Exemptos in Prædicationibus cura animarum, ac Sacramentorum administratione deficientes coercere potest, d. 36. n. fin.

Exequitur est Legatorum Piorum, d. 44. n. 3.

Vide Legata Pia.

Negligente herede post annum potest se ingerere in executione, d. 44. n. 4.

Felulanus in Ecclesia quam habet in Civitate Flo-

rentiæ reputatur Ordinarius, nec prohibetur dictæ Ecclesiae adscribere quot Clericos ei libuerit, d. 20. n. 2.

Exempla plurium Ecclesiarum Prælatorum inferiorum pluribus Clericis, dignitatibus ac Ministris præditarum, d. 20. n. 13.

Jurisdictionem habet nativam, d. 53. n. 6.

Eam dismembrare, aut diminuire non potest, d. 23. n. 7.

Alienare non potest, disc. 2. num. 16.

Et alienatio jurium incorporalium cadit sub dispositione Extravag. ambitio, d. 24. n. 11.

Idem dicendum de transactione, d. 24. n. 12. & d. 30. num. 7.

Compromittere non potest, cum sapiat speciem alienationis, d. 7. n. 11.

Jurisdictionales actus, nisi constituerit, quod ab Episcopo gesti fuerint jure delegato, tanquam à viciniore, ad eundem referuntur uti ad verè Diocesanum, d. 12. n. 11.

In jure non expressum Episcopo, vel aliis Prælatibus ad quos pertinet, remissum censetur, d. 20. n. 9.

A Metropolitanano differt, d. 12. n. 11.

Nazzarenus per universum Orbem Crucem defert, Mozzettam, d. 20. n. 1. usque ad 4.

Ordines conferre non potest, nisi proprios, disc. 54. num. 4.

Nec ignorantiam allegare potest, ordinans Clericos alienæ Diocesis, nisi rectè justificetur in foro externo, d. 52. n. 9.

Ordinare tamen potest Clericum domiciliarem propriæ Diocesis, d. 52. n. 3.

Per Pontificem causæ in prima instantia possunt ab eo avocari, & alteri committi, sed rarè, nec sine causa id solet, d. 53. n. 6.

Præsumptio mala non facilè in eo admittitur, d. 53. num. fin.

Præminentis aliquis in aliena etiam Ecclesia obtinet, disc. 20. num. 18.

Canonicatum possidens, reputatur ut Canonicus in concernentibus Canonicatû, d. 21. n. 10.

Potest gerere personam Prælati inferioris, in loco nullius, d. 22. n. 6.

Ex privilegio veniens ad limina Apostolorum in Curia molestari non potest, d. 89. n. 5.

Nisi sit origine subditus Curie, & difficilè extra Curiam conveniri possit, d. 89. n. 8.

Residens fixè in aliena Diocesi non censetur Prælati inferior, sed consideratur tanquam Episcopus, & Ordinarius, & in propria Ecclesia concionari potest, & aliis licentiam præbere, d. 20. num. 29.

Residere tenetur apud Cathedralium temporibus præscriptis à Sac. Conc. Trident. d. 24. n. 2.

Non excusat à residentia aeris inclementia, nisi ex accidenti supervenerit post erectionem Cathedralis, d. 24. n. 9.

Alternativa posita à Conc. Trid. à Civitate in Diocesim, intelligenda est juxta dispositionem Sacrorum Canonum, d. 24. n. 4.

Uti sponsus Ecclesiae non debet diu ab ejus sponsa separari, nec uti caput Capituli Cathedralis ab eo diu abesse, d. 24. n. 8.

Synodum unicam convocare potest, ad quam omnes accedere tenentur, d. 56. n. 6.

Et ex probato interventu manuteneatur ad coercendos, qui aliàs ad fuerunt, d. 37. n. 9.

Vide Synodus.

Visitare potest clausuram loci, quamvis exempti, d. 36. n. 2. *Vide Visitatio Episcoporum.*

EUGE-

INDEX RERVM NOTABILIVM.

EUGENIANA

Non comprehendit omnes habitantes in Urbe, sed Curiales dumtaxat, disc. 73. num. 4.

EVICTIONE

Omissio denunciationis non nocet, dum constat de iustitia evictionis, d. 60. n. 7.

EXEMPTIO

Cappellæ Sixti, & Pauli in Ecclesia S. Mariæ Majoris eximuntur à jurisdictione Ordinarii, disc. 33. num. 4.

Censuris coerceri possunt ab Ordinariis cum infliguntur ipso jure, quo casu sola Prælati accedit declaratio, d. 29. n. 7. d. 48. n. 9.

Fori declaratione non opposita, quæ contra eos geruntur, nulla sunt, d. 92. n. 21.

Loca Basilicæ Lateranensis habent omnimodam exemptionem à jurisdictione Ordinariorum, d. 38. n. 5.

Hæc verò exemptio fuit limitata à Sixto V. in concernentibus Curam animarum, & Parochialitatem, d. 38. n. 6. & d. 39. n. 2.

Subjiciuntur tamen jurisdictioni delegatæ per Sac. Conc. Trident. d. 39. n. 3.

Inferiores non possunt absque licentia Pontificis Ordinario se subjicere, d. 25. n. 8.

Monasteria Urbis titularia Cardinalium fieri non possunt, d. 34. n. 20.

Subjiciuntur Prælati, à quo dependet extra Religionem Ecclesiæ tradita in respicientibus cultum ipsius Ecclesiæ, d. 34. n. 19.

Et traduntur exempla, ibid.

Nec ea quæ spectant ad Parochos in Ecclesiis quamvis exemptis exercere possunt, d. 31. n. 7.

In præjudicium superioris exemptorum consensus non attenditur, multominus tacitus, d. 92. n. 21.

Processiones in alienis finibus facere non possunt absque consensu Parochi, vel Ordinarii loci, d. 20. n. 17.

Sacramenta administrare non possunt populo alieno absque licentia Ordinarii, d. 20. n. 20.

EXEMPTIO

A competentia fori ob ejus jurisdictionem turbatam non præservat, d. 19. n. 4. d. 29. n. 4. d. 31. n. 8. d. 36. n. 3. d. 48. n. 13.

Quod locum habet non solum in Judice delegato, sed multo magis in Ordinario, d. 29. n. 4.

Differentia, quæ sit inter exemptionem dativam, ac nativam, d. 26. n. 7.

Prærogativa Territorii, & reverentia debita Diocæsano non cessat ob exemptionem, d. 35. n. 5.

EXEMPTIONES DIOECESUM

NULLIUS

Admittendæ statim sunt, si fundantur in Privilegio explicito, & clara observantia, d. 7. n. 13.

Si verò in immemorabili. debent canonizari per tres sententias conformes, & Episcopus interim manenetur in quasi possessione exercendi jurisdictionem delegatam, d. 6. n. 2. d. 9. n. 3. d. 12. n. 13. d. 19. n. 3.

Et cum in causa unius adest Episcopus, censetur fundata intentio pro Episcopo Diocæsani, à qua circumdatur locus exemptus, d. 1. n. 14.

Competentes Monasterio principali, competunt etiam membris unitis, quæ possunt dici de mensa, d. 25. n. 4.

Jurisdictio delegata non est contraria exemptioni, d. 26. n. 10.

Ad jurisdictionem activam in Cleram, & Populum viventem in alieno territorio inferri non potest ab exemptione quamvis nullius, d. 15. n. 4.

EXEMPTIONES REGULARIUM

Compatibiles sunt cum jurisdictione, & prærogativis Cardinalis titularis, d. 34. n. 5. in fine.

Dativæ facilius perimunt, & redeunt ad primævam causam, d. 29. n. 5.

Ab Episcoporum jurisdictione plures concessæ fuerunt iis receptis sub auctoritate Sanctæ Sedis, ac B. Petri, d. 1. n. 5.

Monastico ordini generalis exemptio fuit concessa in Synodo habita sub Gregorio Magno, d. 28. n. 3.

Declaratur n. 8. & refutatur, d. 34. n. 7.

Ordo Regularis Univerfus exemptus est ob communicationem privilegiorum inter Religionem, d. 28. n. 4.

Limitandum in Monasteriis, quæ singulariter reguntur, nisi adsint privilegia pecuniaria, disc. 28. n. 9.

Nullæ olim concedebantur, sed omnes subjiciantur Ordinariis, d. 29. n. 5.

Probantur ex visitatione Nuncii Apostolici, d. 28. num. fin.

Religionis Hierosolymitanæ plures competunt, d. 1. n. 6.

Ejus Ministri quomodo Ordinariis subjiciantur disputatum, ac resolutum in Sac. Congregatione Episcoporum, & Regularium, d. 4. n. 2.

Et jurisdictio, quæ super iis exercetur ab Ordinariis exprimenda est ut delegata, d. 4. n. 4.

Scriptores morales tanquam regulares sunt testes parum idonei in hac materia, disc. 26. n. 6. disc. 19. num. 7.

EXEQUUTOR

Facultatem retinet in habentibus tractum successivum, d. 15. n. 12.

EXPRESSA

Ex duobus uno tantum expresso alterum remanet sub regula, d. 41. n. fin.

F

FABRICA S. PETRI

Hæredes coercet ad executionem legatorum Priorum, d. 44. n. 3.

Ingerit se in executione ex negligentia hæredis, d. 44. n. 4.

FAMA

Contraria impedit cursum præscriptionis, d. 3. n. 8. d. 9. n. 7.

FAMILIARES CARDINALIUM

Episcoporum familiaribus, quorum etiam exemptio ubique non est in usu, æquiparari non possunt, d. 67. n. 3.

Eximuntur à foro laico, non ita tamen, ut Jdex eos ad se trahens censuras incurrat, d. 67. n. 2.

Et hæc exemptio non resultat ex jure Canonico, sed ex Constitutione Leonis X. d. 67. n. 2.

Fori declinationem excipere possunt ad effectum invaliditatis actorum, non autem violationem Ecclesiasticæ Immunitatis, d. 67. n. 3.

FAMILIARES EPISCOPORUM

Eximuntur à potestate laica, d. 67. n. 3.

FAMILIARITAS

Non contrahitur à locantibus dietim operas suas, nisi in concernentibus idem exercitium, disc. 33. num. 4.

FAMILIA

Non censentur locantes dietim operas suas, sed pro majori anni parte, d. 33. n. 3.

FESTIVITATES

Funera non censentur, d. 31. num. 2.

FELI

INDEX RERUM NOTABIL.

FEUDATARIUS

Duplex dicitur homo habens duplex patrimonium discurs. 90. num. 4
Princeps respectu feudi consideratur ut Baro, disc. 21. num. 10

Et plura sunt feuda Italica, quorum altissimum dominium est reservatum dominis directis, disc. 69. num. 5.

Possidens plura feuda, & diversis titulis plures representat personas, disc. 90. num. 5

FEUDUM

Consolidatum obligat subditos ad petendam Curiam Principis, discursu 22. num. 15

FICTIO

Veritatem quidem supplet, sed ultra eam nil operatur, disc. 24. num. 13

Veritati assimilari potest per Pontificem, disc. 35. num. 9

FIDA

Obligat etiam Clericos tanquam pretium justis valoris ipsius pascui, disc. 66. num. 6.

Multo magis quæ imponitur tanquam restaurativa damni, disc. 66. num. 7

FIDEICOMMISSA

Contradictio legitime non possunt, si dispositio sit omnino clara, & non competant detractiones, vel possessio non sit vitiosa, disc. 87. num. 1

Contradictores sunt volentarii nec habent, proprii fori declinationem, disc. 87. num. fin.

Esse dicuntur ubi est major pars, & ubi at quomodo major pars esse dicatur, disc. 87. num. 10

Ab Hærede fideicommissario petuntur coram Judice competente, quem ceteri tenentur adire, præsertim si Judex aditus sit dignior reliquis, disc. 74. num. 4.

Et ob conventionem iudicii, atque plura inconvenientia fideicommissarius cogi non debet coram pluribus Judicibus comparere, disc. 74. num. 4.

Regularibus competere non possunt ex conjecturata mente Testatoris, quamvis sint Religionis capacis, disc. 68. num. 2

Restituenda sunt non minus in loco domicilii hæredis gravati, quam in loco, ubi est sita major pars bonorum, disc. 87. num. 9

Exempla, ibid.

Inconveniens hujus opinionis, disc. 87. num. 9. §. Cum autem.

Quod quidem locum obtinet in legatis, & fideicommissis particularibus, secus in universalibus, discurs. 87. num. 9. §. Quare.

De authoribus hanc materiam examinantibus, & de sede hujus questionis, discursu 87. num. 9 §. Casus igitur.

FIDEIUSSORES

Foro proprio renunciassent non censentur. Id declaratur, discursu 71. num. 5

De iudicio sisti in prima instantia non tenentur in secunda, disc. 72. num. 12. §. Fideiussor.

FISCUS

Habet interesse ad tuendos Gabellarios, disc. 83. num. 5

Et est considerabile cum tenetur de evictione disc. 83. num. 7.

Privilegia Fisci non alterantur ex diversa applicatione Gabellarum, discurs. 83. num. 6

Card. de Luc. de jurisd. & Foro Compet

Debet tamen Fiscus adfiteri coram Judice debitoris mediati, discurs. 83. num. 7
Ad Thesaurarium spectant omnes ejus causæ in prima instantia, in secunda ad Cameram, disc. 83. num. 5.

FORENSIS

Litigans in Curia voluntarie se subiacet constitutionibus statutariis concernentibus ipsum iudicium, disc. 63. num. 10.

Multo magis si statutum reintegret dispositiones juris communis, discursu 63. num. fin.

FORUS

Competens est etiam ratione absentium, & alius emptorum, d. 71. num. 2.

Et in Urbe proceditur etiam contra absentes, quamvis non citatos, nisi per contradictas, disc. 71. num. 3.

Ratione vero contractus nemo forum fortitur, nisi in eo apprehendatur, disc. 71. num. 5.

Competit ratione delicti originis, vel domicilii, disc. 57. num. 2

Et Judex originis, vel domicilii subditum delinquentem in alieno Territorio punire potest, si procedatur per viam accusationis, disc. 57. num. 3

Sed Judex originis contra habentem alibi domicilium procedere non potest, disc. 75. num. 2

Judex vero loci delicti, quando jam processum fabricavit, potest à Judice loci originis reum petere, si agatur inter Judices ejusdem ditionis, disc. 57. num. 3

Et si à Judice loci domicilii, qui prævenit, Reus petatur per Judicem loci delicti, ad hunc Judicem remittendus est, nisi si alterius præventio ejus negligentia imputari possit, secus autem, si bona fide, & absque collusionione intervenerit præventio cum citatione verbali, vel reali, discurs. 57. num. 5. 7

Competit ob jurisdictionem turbatam etiam in emptos, discurs. 19. num. 4. disc. 29. n. 4. disc. 31. n. 8 disc. 36. num. 3. disc. 48. n. 13

Competens est rei sitæ in actionibus realibus, secus in personalibus, disc. 75. n. 4

Rei sitæ ut sit competens requiritur, ut tam Reus quam possessor sit præsens in actione, scilicet vel mere, vel accessorie reali, disc. 62. num. 9. disc. 75. n. 4

Sed si aliquid debeatur ex fructibus rei sitæ ex voluntate, quamvis conjecturata Testatoris, non requiritur præsentia hæredis, disc. 75. n. 4

In competentia dnorum Ordinariorum contententium de remissione Clerici, si nemo eorum prævenit, & Reus sit apud Judicem sæcularem, præferendus est forus loci delicti, disc. 57. n. 4.

Præventio vero collusiva, & affectata nil juvat, disc. 57. num. 6

Et realis superat verbalem, disc. 57. num. 9

Maxima quidem est negligentia, si præventio præcesserit 46. dies, disc. 57. n. 10

Connexionis ratione dignior trahit totam causam etiam quoad correos non subditos, nempe in civilibus, secus in criminalibus, discurs. 57. num. 18 & disc. 59. n. 5

Multo magis si connexio pariformiter omnes personas non respiciat, disc. 57. n. 12.

Connexionis regula inter plures foros, procedit in foris ejusdem generis, qui habitualiter sunt competentes, secus in foris omnino diversis, discursu 59. n. 9

INDEX RERVM NOTABILIVM.

Declinari non potest à Clerico per dimissionem clericatus, discurs. 55. n. 5. 6 & 7.
 Ejus declinatoriam Clericus opponere tenetur, nam si aliis præjudicet, tenetur ex negligentia, disc. 61. n. 3.
 Declinatoria si fuerit neglecta ab Ecclesiasticis, qui in iudicio evictionis laicis adstiterunt debent iis esse imputanda, disc. 60. n. 4.
 Dignior cætera ad se trahit in iudicio universali, & dignior reputatur, ubi reperitur caput assis, disc. 62. num. 11.
 Ecclesiasticus reputatur dignior sæculari, disc. 59. num. 5.
 Confraternitatibus sua privilegia communicat, si concurrant omnia requisita, disc. 60. num. 3.
Vid. Fideicommissa.
 Electus, non semper suis legibus ligat, præcipue in eo casu, quo Clericis tollitur beneficium appellationis, discursu 63. num. 4.
 De remedio electionis fori inter personas privilegiatas, disc. 69. n. 2.
 Electus, ab accusatoribus privilegiatis cessare facit omnem competentiam, disc. 57. num. 1. 4.
 Sed à privilegiatis Metropolitanus eligi non potest non habens jurisdictionem in causis primæ instantiæ, discursu 57. num. 14.
 Eligi potest Pontificus, si ad Papam interposita fuerit appellatio, discursu 69. num. 4.
 Cujus electio tolli non potest per Magnum Magistrum Religionis Hierosolymitanæ, disc. 69. num. 5.
 Eligitur ex privilegio obligationis Cameralis, non autem variatur, disc. 71. num. 10.
 Incompetens omninò est laicalis respectu Clericorum, disc. 59. num. 9.
 Iudicium absolvere debet idem qui incepit ex concordatis Civitatis Mediolanen. disc. 59. num. 6.
 Quæ concordata locum obtinent tantum in Clericis actoribus, disc. 59. num. 14.
 Laicus competit etiam in clericum ratione feudi, disc. 59. n. 14. & disc. 94. num. 4.
 Adiri debet ab actore Clerico, disc. 62. num. 2. & 4.
 Declinari non potest à clerico defensore necessario, disc. 60. num. 6.
 Mixtus à sæcularibus Magistratibus facillè impeditur in exercitio jurisdictionis, quæ de jure conceditur Episcopo cum laicis præventivè, disc. 46. num. 2.
 Ob mixturam clerici tota causa trahitur ad forum Ecclesiasticum, disc. 69. num. 12.
 Mutari non potest nec à pupillis in secunda instantia, si eo tempore qualitatem privilegiatam amiserint, disc. 62. num. 13.
 Possidens plura dominia in diversis ditionibus, non potest pro negotiis unius loci in altero conveniri, disc. 90. n. 5.
 Privilegia clerico non tribuit, nisi incedat in habitu, & tonsura, disc. 55. n. 2.
 Privilegiatus succedens non privilegiato lite pendente, non trahit causam ad forum suum ex *L. un. C. quando Imp.* disc. 72. num. 1. & seqq.
 Renunciatus à fidejussoribus non censetur, disc. 71. num. 5.
 Variari non potest forum gestæ administrationis ex privilegio *L. U. C. Q. In.* disc. 37. n. 3.

F R U C T U S ;

Industriales distinguuntur à naturalibus, disc. 66. num. 19.

F U N E R A

Cardinalium, ac supremorum Principum sunt functiones Pontificales exercendæ ab Episcopo, disc. 31. num. 4.
 A cæremoniali legem accipiunt, disc. 31. num. 5.
 Festivitate nomine censenda non videntur, disc. 31. num. 2. in fin.
 Regularium loca cum ingrediuntur, cessat in iis Parochi jurisdictione, disc. 31. num. 6.

G

G A B E L L A

P Principis esse dicitur, & fiscus in ea habet interesse, quamvis privatis usibus sit assignata, disc. 83. num. 6.
 Vini septem cadorum antiquior dicenda est Cameralis, disc. 83. n. 6.
 Moderna verò est augmentum antiquæ, disc. 83. nu. 6.

G R A T I Æ

Vide Juspatronatus.
 Appellatione remota non conceduntur, nisi ex iustis causis, quarum aliqua recensentur, disc. 91. num. 7.
 Clausula explicita intelligenda est compatibiliter, & in aliis quam in exemptis, disc. 34. num. 24.
 Clausula, *sine præjudicio*, præservat quodque alterius jus, & præjudicium, disc. 92. num. 6.
 In novis erectionibus hujusmodi clausula non operatur solitum munus, neque obstat regula de jure tertii quæsito non tollendo, scilicet in expressis, & incompatilibus, disc. 92. n. 6.
 Sub conditione concessæ valere non possunt absque conditionis verificatione, disc. 41. n. 4. in fine.
 Executioni mandata non conceduntur cum diminutione, vel alienatione ejusdem gratiæ, disc. 8. num. 7.
 Præjudicialia de sui natura non requirunt derogationem juris tertii, discursu 34. n. 23.
 Substineri possunt si narrativa verificetur de facto disc. 8. n. 7.
 Et falsitas talis esse debet, ut verisimiliter concedentem à gratia retraxisset, disc. 8. num. 7.
 Pro gratia verò sustinenda sufficit verisimilis cogitatio, disc. 8. n. 7.

H

H Æ R E S

C Onveniri debet ubi poterat defunctus, disc. 72. num. 2.
 Non requiritur ejus præsentia in foro defuncti, ut ibi conveniatur, disc. 86. n. 2.
 Creditores invitatos ad proprium forum trahere non potest, disc. 86. n. 2.
 Ubi aditur hæreditas, & ubi defunctus habuit domicilium, d. 86. n. 3.
 Conventus in loco proprii domicilii executione personali non potest forum declinare, d. 86. num. fin.
 Forum in quo causa erat cæpta cum defuncto ex persona propria declinare non potest, disc. 73. num. 2.

INDEX RERUM NOTABIL.

Si declinando impugnaret quasi contractum defuncti, discurs. 72. num. 2

Idque in omnibus instantiis juxta plures auctores, disc. 37. num. 4

In secunda instantia cœpta ab hærede privilegiato potest forum declinare, disc. 72. num. 9

Et cessant omnes rationes pro quibus tenetur prosequi instantiam cœptam cum defuncto in ejus foro, disc. 72. num. 10

Quem tamen declinat si conveniatur in persona, & bonis propriis, discursu 86. num. 3

Minor in instantia cœpta cum defuncto restitui non potest, secus in secunda secum incœpta, disc. 72. num. 14

Puniri criminaliter non potest ob falsitatem inventarii, disc. 79. num. 7.

HISTORICI

Antiquiores tantum, ac probatis qui amoris, & odii causas procul habuerint fidem merentur, disc. 20. num. 7

HOSPITALIA

Visitari debent ab Ordinario, cui administrationis ratio constare debet, disc. 41. num. 41. num. fin.

JESUITISSÆ

Vide Moniales.

IGNORANTIA

Allegari non potest ab ordinante clericum.

IMMUNITAS ECCLESIASTICA

Non conceditur domibus ruralibus Religiosorum, quas habeat pro hospitio, discurs. 70. num. 5

Domus quam habitat Episcopus in transcurso diœcesis ipso absente non gaudet immunitate, disc. 70. num. 6

Per Judicem laicum in loco immuni potest recognosci corpus delicti, dummodo non concurrant actus importantes contemptum superioris, & similia, disc. 70. num. fin.

Domibus vel propriis, vel conductis à Cardinalibus magis ex consuetudine, quam de jure tribuitur, disc. 70. num. 3

Sed neque ex consuetudine competit absente Cardinali, disc. 70. num. 4

Domunculæ Cardinalis habitatae per laicos cum janna in via non competit, disc. 70. num. 7

Judicibus Ordinariis appellationum nullam tribuit facultatem seingerendi in suis causis, quæ ab iis ad Sacram Congregationem Immunitatis remitti debent, disc. 49. num. 17.

Præscriptioni, aut consuetudini contrariæ non subjacet, disc. 92. num. 17

Præservat à gravamine onerum laicalium, sed nullam tribuit licentiam lædendi justitiam commutativam, discurs. 66. num. 6

Violatur manifestè, si turberet ejus possessio laicali auctoritate, disc. 49. num. 16.

Non violatur ob exactiorem factam à secularibus colonis bonorum Ecclesiasticorum, disc. 49. num. 13

Secus si exigatur onus quod à colono Ecclesiasticis solvitur, ita ut damnum directè ab iis sentiat, disc. 49. num. 13

INCORPORALIA

Possidentur per contradictionem cum subsequuta patientia, disc. 34. num. 21. disc. 39. num. fin.

Card. de Luca de juris d. & Foro Compet

INDIVIDUA

Exercenda à possidentibus insolidum debent fieri, vel ab habente majorem partem, vel à digniore ratione ætatis, aut alterius circumstantiæ, disc. 35. num. fin.

Afferuntur exempla, ibid.

Valida ex una parte, & pro alia invalida esse non possunt, disc. 22. num. 2. disc. 87. num. 3

INHIBITIO

Justa, vel injusta timenda est, & inferiori nulla competit facultas interpretandi potestatem Superioris inhibentis, disc. 49. num. 11. & 18.

INQUISITIO

In delictis de consuetudine procedit, disc. 49. num. 3

INTENTIO

Argumentis non indiget, quoties verba sunt clara disc. 16. num. 3.

Episcopi ejus diœcesis à quò circumdatur locus exemptus censetur fundata, si non adsit alter Episcopus in causa, disc. 7. num. 14

Fundata dicitur si aliqua regula adstitit, præsertim in jurisdictionibus, donec vel privilegia edantur, vel adit res judicata beneficio trium conformium, disc. 38. num. 3. & 4

INVERISIMILIA

Inverisimile est Papam cum Ecclesiastico laicum socium adhibere in causa merè Ecclesiastica, disc. 7. num. 12

J U D E X

Competens sit necne inducitur ex universali observantia, disc. 47. num. 19

Exempla hujusmodi observantiæ, disc. 47. n. 20

Hæc observantia plurima tollit inconvenientia, quæ inde resultarent, disc. 47. num. 21.

Competens est rei exercentis plures artes judex ejus artis, in qua is principaliter versatur, discurs. 83. num. 4.

Incompetens ut Episcopus in causa bonorum priorum, disc. 47. n. 6

Et in injuriis sibi illatis ratione Prælaturæ si notoriæ sint injuriæ, disc. 47. num. 7

Sed super statu controverso beneficiorum neque est incompetentis, nec potest recusari, disc. 47. num. 9

Incompetens est Episcopus in controversiis circa perceptionem fructuum cum ministris ejusdem Ecclesiæ, disc. 47. num. 10

Incompetens in citatione debet exprimere causam ob quam se credit competentem, disc. 87. num. 6

Ejus tamen citatio intervir ad inducendam scientiam, disc. 60. num. 8

Inferior circumscribere non potest sententiam Auditoris Cameræ, disc. 74. num. 2

Loci delicti quando jam processum fabricavit, potest à judice locum originis retinere petere, si agatur inter judices ejusdem ditionis, disc. 57. n. 3

Ob negligentiam non pronuncians non amittit causæ cognitionem, neque contra eum per viam querelæ procedi potest, disc. 68. num. 8

De negligentia convinci non potest ex sola termini præfixione, disc. 68. n. 10

Ordinarius in propria causa licet non recusatus judicare non potest, disc. 80. n. 2

Originis vel domicili subditum delinquentem in alieno territorio punire potest, si procedatur per viam accusationis, disc. 57. num. 3.

Z 2

Sed

INDEX RERUM NOTABILIUM.

Sed contra habentem alibi domicilium procedere non potest, disc. 75. num. 2.
 Recusabilis est Episcopus in jurisdictionalibus controversiis cum alio Episcopo, vel Prælato inferiori, nisi esset in quali possessione jurisdictionis, disc. 47. num. 8.
 In controversiis de dominio, possessione, vel libertate bonorum Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiæ cum tertio, ex quibus resultat damnus, vel commodum Episcopi, si causa nondum sit instructa Episcopus recusari non potest, disc. 47. num. 11. & 12.
 Refutatur hæc opinio juxta communem sensum Canonistarum, disc. 47. num. 13.
 Recusabilis rectè judicat de consensu, disc. 47. n. 18.
 Omnia gesta ab Episcopo in supradictis controversiis absque objecta recusatone nullitati obnoxia esse non possunt disc. 47. num. 14.
 Recusari potest Episcopus in causa mensæ, in qua procedendum sit in forma judiciali d. 46. n. 2. d. 47. n. 1. d. 47. num. 25. disc. 48. num. 2. discursu 80. num. 2.
 Authores loquentes de recusabilitate Episcopi in causa suæ mensæ intelligendi sunt in controversiis pertinentiæ fructuum cum alia mensa, disc. 47. n. 15.
 Recusari non potest ob perhorrescentiam nisi ea formiter juretur, disc. 80. n. 15.
 Testis esse potest in secunda instantia qui judicavit in prima, disc. 72. num. 12. §. *Judex*.

J U D I C I U M

Conkursus accedentibus potioribus creditoribus pro bonis alteri assignatis vindicandis novum non dicitur, sed continuatio ejusdem universalis disc. 94. num. 12.
 Petitorium non eam habet relationem cum possessorio, ut ab uno ad alterum inferatur, disc. 74. num. 5.
 Secus quando possessorium pendet à petitorio, disc. 74. num. 6.
 Et utrumque ab uno eodemque iudice debet absolvi, ibidem.

J U R A

Exhibere periculosum est, cum maximè favet rumor & æstimatio, disc. 23. num. fin.

JURISDICTIO LAICALIS

Accrescit Regno, seu Provinciæ cui additur seu revertitur ejus pars, disc. 85. inum. 3.
 Activa non semper inducitur ex privilegiis exemptivis, disc. 12. num. 16.
 Non admittitur alteri Superiori, quæ conceditur comiti domorum in colonos, disc. 85. num. 7.
 Annontæ Præfecto non admittitur ex deputatione alterius officialis, disc. 85. n. 7.
 Concessa in simplicem administrationem, vel in dominium, valde differt. disc. 88. num. 8.
 Consuli argentariorum concessa non admittitur magistratui generali, d. 85. n. 7.
 Consuetudine non inducitur in juribus laicalibus absque scientia, & patientia Magistratum laicalium, disc. 46. num. 6.
 Ecclesiasticis sæpè conceditur, criminali alicui laico in feudum concessa, disc. 9. num. 1.
 Tunc quæ sint onera laicalia quem veligent, declarari debet per Principem laicum concedentem, disc. 46. num. 3.
 Major continetur in citatione reali, quàm in verbali, disc. 20. n. 16.

JURISDICTIO SPIRITUALIS

Vide Prælati inferiores.
 Acquiritur in alieno territorio mediante præscriptione, disc. 20. n. 16. in fin.
 Et contra Ordinarium privativa si adât scientia, & patientia, disc. 21. n. 6.
 Per consuetudinem ex tacito populi consensu in laicos etiam ratione juris laicalis, & magis in casu mixti fori, disc. 46. num. 4.
 Sed nihil operatur absque scientia, & patientia Magistratum laicalium, disc. 46. num. 6.
 Activa in clericis, & populum viventem in alieno territorio inferri non potest ab exemptione quavis nullius disc. 15. num. 4.
 Alienari non potest, quo casu nec dominium, nec possessio amittitur, & competit interdictum retinenda, disc. 30. num. 6.
 Cessat supremo Principe certiorato, d. 31. n. 10.
 Commissarii non solitæ exerceri ab eo, cui committitur, dicitur potius delegatio, quàm excitatio jurisdictionis, disc. 85. num. 11.
 Concessa alicui in quibusdam casibus alteri adempta non censetur, disc. 85. num. 7.
 Idemque procedit in jurisdictione delegata, disc. 85. num. 8.
 Concessa pluribus, in dubio cumulativè censetur, disc. 85. num. 6.
 Et ea concessa censetur concessa quæcumque requiruntur ad ejus effectum, d. 17. n. 2. d. 20. n. 15. disc. 29. nu. 6.
 Contentiosa etiam cum propriis subditis ab Episcopo in aliena diecesi exerceri non potest, cum affixione edictorum, disc. 20. num. 13.
Vide Episcopus.
 Controversiæ jurisdictionales in Curia frequentes sunt, disc. 1. n. 1.
 In controversiis jurisdictionalibus adenda Sac. Congregatio Concilii, disc. 5. num. 3.
 In controversiis jurisdictionalibus nulliter agitur non citatis corporibus constituentibus Universitatem, disc. 22. n. 2.
 Secus si ei universitati præsit Prælati sponsum ac caput Ecclesiæ representans, disc. 22. n. 2.
 Delegata cessat, ubi Concilium Tridentinum acceptatum non fuit, discurs. 25. num. 3.
 A delegatis exerceri potest etiam per censuras disc. 27. nu. 5.
 Delegata dicitur, quæ in aliquo est alterata, d. 85. n. 11.
 Specialis deputatio Pontificis efficit delegationem, ibidem.
 Delegata exerceri potest ab Episcopo in causa extractionis ab Ecclesia etiam in locis nullius, disc. 29. n. 6.
 Exempla eorum quæ delegantur Episcopis in locis nullius, disc. 17. n. 7.
 Frequentes declarationes Sac. Congr. Episc. & Regul. super causa delegationis in locis exemptis, disc. 3. n. 2.
 In casu delegationis factæ Episcopo viciniori, vicinias regulatur ab Ecclesia Cathedrali, disc. 50. num. 7.
 Delegata exemptioni non est contraria, d. 26. n. 10.
 Delegata Ordinariis procedit in Ecclesiis & Monasteriis exemptis secus in habentibus qualitatem nullius cum privilegio exemptionis, disc. 18. n. 2. disc. 40. num. 8.
 Delegatio resultat ex Indulto Ordinariis concessio super collatione beneficiorum reservatorum, d. 29. n. 7. in fin.

INDEX RERUM NOTABILIUM.

Delegatur Ordinariis, in exemptis quo ad curam animarum, & administrationem Sacramentorum, *disc. 4. num. 4. §. Circa verò.*

Etiã extrã actum visitationis, *disc. 4. nu. 5.*

Idque extendendum circã vitam & mores administrantium, *d. 4. num. 6.*

Ejus plerique actus incongruè per testes probantur, *disc. 3. num. 11.*

Et præscribi non possunt, *disc. 3. num. 12.*

Episcopo non censetur adempta per deputationem Inquisitoris, *disc. 35. num. 7.*

Qui Regulares jurisdictionem turbantes punire potest, *disc. 31. nu. 3.*

Ab Episcopo in Diocesis nullius potest exerceri per aliquos actus privativè ad Prælatum inferiorem, cui competit jurisdictionis universalis ex Sac. Concil. Trident. in his Diocesis nulla delegatur, *disc. 5. num. 7.*

Fesulano in Civitate Florentiã quæ competat, *disc. 14. num. 2.*

In Fesulano, & Nazareno concurrunt quædam specialia, *disc. 14. num. 6.*

Incompatibilis est penès duos Officiales, quo casu daretur corpus cum duplici capite, *disc. 35. n. 5.*

Secùs si competat diversis respectibus, *ibidem.*

Non inferitur ex temporali, *disc. 9. num. 8.*

§. Quinimò.

Declaratio Sac. Concil. Trident. sess. 25. de

Regul. cap. 2. *disc. 9. num. 8. per tot.*

Manutenetur ex sola juris assistentia, *discursu 21. num. 4.*

Probat ex actuum jurisdictionalium frequentia, *disc. 1. num. 30.*

Ex actibus verò æquivocis non declarantibus neque ordinariam, neque delegatam nihil probatur, *disc. 39. num. 4.*

Episcopus ex situatione habet intentionem fundatam, *disc. 1. num. 18. disc. 11. num. 14. disc. 12. num. 1. disc. 13. num. 6.*

In materia jurisdictionis, ac immunitatis Ecclesiasticæ nimis excedunt non minus Canonistæ, quam laici, *disc. 45. num. 6.*

Prorogari non potest in Judice omninò incapaci, *disc. 51. num. 6.*

In Judice incompetenti, sed capaci prorogatur, non aliter tamen à Clericis, quam cum licentia Superioris, *disc. 51. num. 7.*

Licentia à Superiore non petita non annullat gesta, sed prorogantem à suo Superiore punibilem reddit, nè ex delicto lucrum reportet, *disc. 51. num. 8. per totum.*

A subdito prorogari non potest in præjudicium Superioris, *disc. 51. nu. 4.*

Religionis Hierosolymitanæ non extenditur ultra Religiosos professos, Capellanos inservientes, & ministros, *disc. 1. num. 19.*

Populus verò inductus ad culturam sui territorii potest dici totus Colonicus, *disc. 1. num. 22.*

Magnus magister in Insula Melitensi ea carer magis ex natura Ecclesiasticæ concessionis, quam ex interpretatione privilegiorum, *disc. 1. num. 21.*

JUS PATRONATUS

Concessum ob augmentum dotis, si augmentum est inferius dicitur ex mera gratia, secus si præponderet, *disc. 41. num. 10.*

Conditio appositã in ejus constitutione censetur verificata, si acquiescat Ordinarius, *disc. 41. num. 5.*

Concessum ex privilegio, quamvis per fictionem fundationis plures sortiatur effectus veræ dotationis, non tamen potest evitare reservationes Apostolicas, *disc. 35. num. 10.*

Constituitur congrua dote, *disc. 41. num. 3.*

Elemosynæ, & oblationes non faciunt Patronum, *disc. 41. num. 2.*

Pius locus novissimè dotatus, præsumitur dotatus à Patrono, *disc. 41. num. 4.*

Inferri non potest ex consultiva electione Parochi concessa ab Ordinario ejus populo, *disc. 31. nu. 6.*

Legibus per fundatorem adjectis subjicitur quamvis juri contrariis, *disc. 40. num. 4.*

Si accedat Ordinarii consensus, *d. 40. nu. 6.*

Secùs in iis in quibus non requiritur Ordinarii consensus, quæ simpliciter sunt legata pia, *disc. 40. num. 10.*

Et absquequã observantia comprobatur consensum supradictarum legum, *disc. 40. num. 11.*

Loci pii exiturum per sui erectionem non potest esse ex fundatione, & dotatione, *disc. 41. nu. 11.*

Privilegiis muniri potest per speciem contractus in limine fundationis, nec iis censetur derogatum per Concil. Trident. *disc. 41. num. 5. & 6.*

Et si omnia in privilegio subjuncta fuerint à Pontifice nulla facta mentione dotationis, aut conditionis requisita à dotante, dicendum est processum fuisse per viam gratiæ, non autem per viam contractus, *disc. 41. num. 9.*

JUS STRICTUM

Ex prudentia ad tollenda scandala, & discordias sedandas, aliquando remittendum est, *disc. 22. n. 15.*

L.

LATRONES.

Arborum ac vinearum vastatores tanquam latrones puniuntur, sed in praxi pœna extraordinaria mitiori, *disc. 81. num. 3.*

Id procedit in furtiva incisione, secùs pro aliis causis licitis ob necessitatem, *disc. 81. num. 4.*

LEGATA PIA

Executionem ab Episcopis recipiunt, cum quibus concurrat fabrica Divi Petri ad effectum coercendi hæredes, *disc. 44. num. 3.*

Et aliud est Episcopus cogere posse hæredes ad executionem, aliud ipsos exequi velle, *disc. 44. num. 2.*

Nam negligente hærede post annum, Episcopus & fabrica possunt se ingerere in executione, *disc. 44. num. 4.*

Sed negligentia hæredis utrum privet facultate executionis debet habere speciem delicti, *disc. 44. num. 5.*

Cogere tamen potest Episcopus hæredes ante lapsum anni.

Hæredes excepto legato pro redimendis captivis debent per se exequi, *disc. 44. num. 4.*

Et arbitrium à testatore relictum Episcopo intelligendum est circã qualitates, non circã executionem, *disc. 44. in fin.*

INDEX RERUM NOTABILIUM.

LEGATUM

Est debitum hæredis, disc. 94. num. 18.
 Obtineri potest etiam ex Salviano in bona defuncti, ibid.
 Pars addita legato cedit legatario, disc. 85. num. 4.
 Quantitatis, seu generis petendum est in iudicio personali, vel in hæredis domicilio, vel ubi est hæreditas, aut caput hæreditatis, disc. 86. num. 4.
 Solutio differri non debet ultra tempus sufficiens ad confectionem inventarii, disc. 44. num. 5.
 Specie obtineri necessario non debet à manu hæredis, disc. 84. num. 18.
 Peti potest in iudicio in loco reali domicilii hæredis, vel ipsius rei sitæ, disc. 86. num. 4.

LEGATI PONTIFICII.

Archiepiscopus Pragensis est Legatus natus, disc. 52. n. 6.
 Bononiensis in causis primæ instantiæ se ingerere non potest, sed in iis delictis, in quibus fit traditio curiæ sæculari, datur locus præventioni, disc. 51. num. 3.
 Ferrariensis sustinet vices Ducis, & coram eo facienda est electio fori juxta privilegia per Pontifices concessa, idemque de statu Urbini, disc. 80. num. 14.
 Judices sunt competentes Clericorum concurrentes cum quolibet Ordinario, disc. 51. num. 9.
 Sed non possunt se ingerere in præjudicium Ordinariorum in causis primæ instantiæ, disc. 53. num. 1.

LEGES PONTIFICIÆ

Acceptatione subditorum non egent ad propriam efficaciam, disc. 7. num. 4.
 Secus si sint indulta particularia, disc. 7. num. 6.

L. DIFFAMARI.

Qui hoc remedium intentat, si possidens iudicium moveat contra non possidentem, actor non videtur, secus si e contra, disc. 62. nu. 5. & discurs. 69. num. 13.

LITES

Desertæ dicuntur, si concurret lapsus 30. annorum & malum jus ejus, qui tenebantur prosequi litem, disc. 12. nu. 4. §. *Et quamvis*.
 Desertionis effectus procedit ex præsumpta voluntate deserentis, ibidem, §. *Quamvis*.
 Instantia earum de Jure Canonico, nunquam perimit, disc. 12. num. 3.
 Et nondum consumpta debet terminari à Judice coram quo fuit cœpta, disc. 88. num. 6.
 Privilegium superveniens post motam litem non suffragatur in ea causa, disc. 12. num. 2.
 Sustineri non debent pro eodem negotio coram diversis Judicibus, disc. 81. num. 2.

LITERÆ EXECUTORIALES.

Antiquiores absque nova cognitione executioni mandari non debent, disc. 2. num. 2.
 Præcipue si prodierunt in contumaciam, ibid.
 Fidem nullam merentur, quæ non sunt originales, præterquam vel si ipsa originalia inspicì possint, disc. 2. num. 3.

LITERÆ REMISSORIALES

Arbitraria est eorum concessio, seu denegatio, disc. 7. num. 2.
 Concedi debeant nec nè, disc. 3. num. 3.

In materia Remissorialium nomine cause spiritualis veniunt tantum beneficiales, cæteræ omnes sunt prophane, disc. 3. num. 2.

LOCA ECCLESIASTICA.

Confraternitates dicuntur, si Ecclesiam & campanam habeant, erectæ, quæ fuerint cum Ordinarii autoritate, quibus cessantibus, dicuntur loca pia, disc. 22. num. 9.
 Erigi debent de consensu Ordinarii, disc. 40. nu. 13.

LOCA MONTIUM

Sita in Urbe dicuntur, quamvis eorum dos alibi sita reperiat, disc. 27. num. 8.
 Transferri difficilius in alios possunt ex pactis privatorem, cum requiratur consensus Principis, disc. 62. num. 10.

LOCA PIA.

Confraternitates quoad aliqua esse possunt, subijci tamen quoad bona temporalia foro laicali, disc. 60. num. 3.
 Visitari possunt ab Ordinariis, disc. 40. num. 14. disc. 42. n. 2. & 3.
Vide Visitatio Episcoporum.

L E S I O

Exorbitans obtinet aperiitionem oris in signaturâ Sanctissimi, disc. 8. num. 3.

M.

MANDATARIUS.

Contrahit, ubi recipit, & exequitur mandatum, disc. 71. num. 4.

M E D I C U S

Cogi potest licet invitatus ad exercendam suam professionem, prout artifices, disc. 32. num. 9.

METROPOLITANUS

Differt ab Episcopo, & quomodo, disc. 12. num. 17.
 Provincia præest, & jure metropolitico exercet plures actus Jurisdictionales etiam in locis nullius, ibid.

M I L I T E S

Fori exemptione in re Urbana, & privativa non gaudet, disc. 78. num. 7.
 De exceptione hostica, disc. 78. num. fin.
 Foro proprio renunciare possunt, & Judicis Ordinarii Jurisdictionem prorogare, disc. 78. num. 2.
 Refutatur Crispoltus aliter sentiens, disc. 78. num. 3.
 Supervenientia Militiæ non tollit prosecutionem cause cœptæ, disc. 78. num. 4.
 Multò magis, si non sit in Castris, sed in Urbe, disc. 78. num. 5.
 Jurisdictio in Milites exercetur per Generalem S. Ecclesiæ, disc. 78. n. 6.
 Ultra Ducem Belli, vel Magnum militem non alteri nec Clerico Camerae Apostolicæ, nec Commissario tribuitur disc. 78. num. 6.

In

INDEX RERUM NOTABILIUM.

In Castris datur *Affessor Ducij*, nullus verò in Urbe, d. 78. n. 6.

Negotiari prohibentur, d. 33. n. 7.

Prælati sunt *provisores non Judex militum*, disc. 78. num. 6.

Privilegiis fruuntur gratis inservientes, dummodò castra sequantur, d. 33. n. 9.

Sunt illi, quorum principale institutum est circa militiam, d. 33. n. 5.

Tres militum species recensentur, discurs. 33. num. 6.

De militia nuncupati non sunt verè milites, sed pars Populi electi ad promptius occurrendum defensionis proprii loci, d. 33. n. 6.

Transgressores puniri possunt à *Judice Ordinario* ex negligentia *Judicis militaris*, discurs. 78. num. 5.

MILITIA S. STEPHANI

Ecclesiastica personæ ejus milites improprie dicuntur, ut gaudentes *hospitalarii*, & *templarii*, disc. 92. n. 17.

Et verè *Religiosi* male appellantur, d. 92. num. 20. & 22.

Ejus erectio, & *Privilegia*, d. 92. n. 1.

Non eximit à *jurisdictione fori sæcularis*, seu potestate proprii *Principis*, discursus 92. num. 2. & 6.

Forum fortitur ex *observantia*, idque accidit in *tribus militiis* de *Spata*, *Calatraua*, & *Alcantara*, d. 92. nu. 16.

Ob *vicinitatem ejus Sedis metropolitice præsumitur scientia*, & *patientia* cujuslibet *observantia*, d. 92. n. 16.

Nil potest inferri ab *observantia Status Ecclesiastici*, ubi *Pontifex* exercet utrumq; *gladium*, d. 92. n. 19.

Privilegio deducto ne *egeat* gaudet magis ex *qualitate militari*, quam ex *Ecclesiastica*, discurs. 92. num. 23.

Promissiones quædam in ea emittuntur non *constituentes statum Religiosum*, sed in aliis *militiis* veræ *Religionis* emittitur *solemnis professio*, & *votum continentie commutatum* fuit in *castitatem conjugalem*, d. 92. n. 15.

Religionis veræ *qualitatem* non habet juxta *votum antiquiorum Canonistarum*, & *Rotæ Romanæ*, d. 92. num. 8.

Diversæ *opiniones*, An *militiæ Sancti Jacobi* de *Spata*, de *Calatrava*, & de *Alcantara* sint veræ *Religiones*, d. 92. n. 7.

Et eorum *capacitate* in *successione feudorum*, d. 92. n. 8.

Professio trium Religionum ex *sententia Canonistarum* habendi sunt pro *veris Religiosis*, disc. 92. num. 8.

In *supradictis militiis*, sicuti & in *Sancti Mauricii*, & *Lazari*, admittitur *qualitas Ecclesiastica*, disc. 92. num. 9.

Exemptio fori laicalis fuit expressè *concessa* *distinctionibus Militiis*, secus *militiæ S. Stephani*, disc. 92. num. 10.

In illis attenditur *conciliaris dispositio* circa *statum*, & *annum probationis*, secus in ista, disc. 92. num. 12.

Subdita nata est in *invariabilis Principis sæcularis*, sed in aliis *magnus magister* semper fuit *electus*, d. 92. num. 14.

MINORES

Hæredes in *instantia incepta* cum *defuncto restitui* non possunt, secus in *secunda secum incepta* d. 72. num. 14.

Majores reputantur in *Regno Neapolitano* *excedentes annum 19*, disc. 62. num. 12.

An ea *Constitutio* comprehendat etiam *Clericos*, d. 62. num. 13.

Restitutionem in *integrum* facile obtinere possunt, quamvis *Sacramento ætas* suppleatur, disc. 62. num. fin.

MISSÆ

Descriptio celebrationis Missarum, & *modus ab Episcopis* prohiberi non potest *administratori- bus Confraternitatum laicalium*, discursus 42. num. 8.

MONACHI

Independentia Monasteria ab aliis *Ordinis* habent in *Religionibus Ultramontanis*, discursu 28. num. 1.

Et plures *Monachorum Congregationes*, quamvis *extra Italiam*, & non *unitæ Cassianensi*, tamen sunt *Ordinis Divi Benedicti*, disc. 28. num. 6.

Nigri appellantur *Benedictini*, non autem *Basiliani*, disc. 28. num. 7.

Origo, *progressus*, ac *divisio Ordinis Benedictini*, disc. 28. num. 6.

MONIALES

In *Conservatoriis* *viventes* subsumunt *Magistratibus* *laicis*, disc. 45. n. 8.

Declaratur Menoch. ibid.
Authores *excludentes Jurisdictionem Ordinarii à Conservatoriis*, & *contra*, discursus 45. num. 5.

Aliter dicendum de *viventibus sub Religioso* *formali instituto*, disc. 45. n. 7.

Reprobatur Ciriacus. ibid.
Jesuiticæ *subpressæ* ab *Urbano VIII.* discurs. 45. num. 7.

Mulieres sæculares *viventes* in *una domo* pro *majori honestatis* *conservatione*, *cogi* non possunt ad *formalem Clausuram*, disc. 45. num. 3.

Potest tamen *titulo Reformationis* eis *inungi* *alia habitatio*, & *prohiberi conversatio* cum *laicis*, d. 46. num. 10.

Quæ omnes *subjacent* *visitationi* ad *evitanda scandala*, d. 45. num. 4. & 8.

Et *sæpius* fuit *injunctum Ordinariis à Sacr. Congregationibus Concilii*, & *Regularium*, d. 45. num. 9.

Oblatæ Turris speculorum de *Urbe* sunt *sæculares*, d. 45. num. fin.

Species viventium sub *quodam forma Monialium* habentur, d. 45. num. 3.

MULIER

Vidua *censetur* *virum* *habens inutilem*, & *fruitur* *privilegiis*, l. un. C. *quand. Imper.* discurs. 54. num. 6.

N.

INDEX RERVM NOTABILIVM.

N

Jurisdictioni Camerarii Ripæ Romanæ subji-
tur in iis, quæ concernunt commercium ripale,
& privilegium fundatur in jure communi, discurs.
83. num. 8. & 9

NECESSITAS

Inducitur per verba hortatoria, quando procedunt
à superiore, d. 24. n. 10

NEGLIGENTIA

Arguitur maxima in præventionem, quæ præcessit
40. dies, d. 57. num. 10
Non arguitur ex sola termini præfixione, d. 68
num. 10

Hæredem non privat facultate exequutionis,
nisi habeat speciem delicti, d. 84. n. 5
Causæ appellationem, seu avocationem sola negli-
gentia non admittit, disc. 68. num. 8

NEGOTIATORES

Anconitani ex indulto conveniri non possunt, nisi
in eo foro Mercatorum, disc. 71. num. 5.
Ab hujusmodi indultis semper excipitur Curia
Metropolitana, quæ indiget speciali mentione,
d. 71. n. 7

NUNTII APOSTOLICI

Jurisdictionem privativam non habent in Regno
Neapolitano quoad Ordinarios locorum in iis casu-
bus, in quibus etiam exemptorum sunt Judices
competentes, disc. 36. num. 2.

O

OBEDIENTIA

Species variaz declarantur obedientiaz, disc. 4.
numer. 2.
Subjectionis est argumentum obedientiam, &
fidelitatem promittere, disc. 28. num. 10.

OBLATÆ TURRIS SPECULORUM

Vide Moniales.

OBLIGATIO

Ex laudo quæ oriatur, disc. 71. num. 5

OBLIGATIO CAMERALIS

Fori electionem tribuit, non variationem, disc. 71
num. 10.

OBSERVANTIA

In ambiguis est maximè attendenda, disc. 92. nu. 17.
Attendenda est proxima publicationi Concilii, disc.
41. num. 12
Præcipuè si adit præscriptio centum annorum, &
sit præscriptio nativa, disc. 92. n. 18
Interpres rerum est optima, disc. 5. num. 8
Non tamen attendenda, si pro facultativa
habeatur, disc. 22. num. 13
Præsertim in præjudicium successoris venientis jure
suo, cui antecessorum negligentia præjudicare
non potest disc. 72. num. 5
Judicis competentiam inducit discurs. 47. n. 19
Præscriptiva non datur adversus disposita à Sacr.
Conc. Trident. disc. 42. n. 4
Sed attenditur tanquam inductiva consensus,
& patientiæ Ordinarii, disc. 51. num. 10

Probari debet concludenter, ut consuetudo Curie
Romanæ, in materiis Pontificii verifimiliter cog-
nitis extendatur de casu ad casum, d. 53. n. 5.

O P I N I O.

Advocati contra opinionem propriam licitè scri-
bere possunt ob varietatem opinionum, & diver-
sos litium exitus, dummodo proprium sensum
Clientibus aperuerint, d. 94. n. 2.
Multiplex cum multiplicatione motivorum causis
præjudicat, d. 6. num. 3.

O P P I D U M.

Unum & idem dividi potest in duos Episcopatus,
disc. 3. num. 16.

Vide Vicarius.

ORACULUM VIVÆ VOCIS.

Credi non debet ex assertione Officialium sine scrip-
tura, nisi concernat eorum officium, d. 82. n. 2.
Credendum tamen est Officiali conspicuæ
qualitatis in absentia Principis, d. 82. n. 4.
Improbabile tamen est ministrum mentiri vel-
le, si adit præsentia Principis, d. 72. n. 4.
ARegulis Cancellariæ ad hoc non inferitur, d. 81. n. 7
In Signatura publica Gratiæ editum facilius est at-
tendendum, d. 28. n. 5.
Et in ea capitibus Tribunalium ibi conveni-
entibus à Pontifice dirigitur, d. 82. n. 6.

ORDINARI II.

Archiepiscopi, Episcopi, & Prælati habentes Juris-
dictionem Episcopalem, vel quasi in locis nullius
soli hoc nomine censentur, d. 68. n. 4. & d. 92. n. 2.
Causarum avocationi non subjacent ob negligen-
tiam, d. 68. n. 1.
Censuras denunciare possunt etiam in exemptos, si
à jure sint illatæ, discursu 29. n. 3.
Magis in casu notorio, d. 47. n. 3.
Clausuræ Monialium custodiam habere debent, d.
27. num. 9.
Exemptos propriæ Jurisdictioni subijcere non pos-
sunt absque licentia Pontificis, d. 25. n. 8.
Judices sunt omnium causarum in prima instantia,
d. 62. n. 2.
Jurisdictionem habent delegatam in exemptos quo
ad curam animarum, & administrationem Sacra-
mentorum, d. 4. n. 4. 9. Circa verò.
Idque extendendum circa vitam, & mores admini-
strantium, d. 4. n. 6.
Et extrâ actum visitationis, d. 4. n. 5.
In exemptis verò qualiter nullius habentibus
eam non exercent, disc. 18. n. 2. d. 40. n. 8.
Jurisdictione à Nuncio Apostolico in Regno Nea-
politano non privantur in casibus, in quibus eti-
am exemptorum sunt Judices competentes, disc.
36. num. 2.
Legatus, Vicelegatus, eorumque Auditores gerunt
partes Pontificis tanquam Principis secularis, nec
tales dici possunt, d. 68. n. 4.
Præminentias obtinent etiam in Ecclesiis Regu-
larium quamvis exemptis, ubi possunt Pontifi-
calia exercere, & c. d. 35. n. 6.
Secus in Territorio separato, d. 35. n. 3.
Præsumunt scire negotia propriæ Diocesis, d. 40.
num. 12.
Regularium causas cognoscunt, si controversiam
habuerint cum laicis, ut in casu omisso à Consti-
tutione, 74. Sixti V. d. 91. n. 5.
ORDO S. BENEDICTI
Continet sub se plures Monachorum Constitutiones,
quamvis extra Italiam, & non unitas Cassia-
nensi, d. 28. n. 6. Ori-

INDEX RERUM NOTABILIUM.

Originem, progressum, ac divisionem, quando habuerit, *dis. 28. num. 7.*

ORIGO

Retinetur aliquando ejus qualitas sola causa honorificentiae, *dis. 75. nu. 3.*

Secus in *his* qui occasione officii, feudi, vel mercaturae absunt à Patria, *ibid.*

P.

P A P A

Concurrere potest cum quolibet Collatore Beneficiorum, etiam in mensibus Ordinarii, sed non solet, nisi ex causa, *dis. 53. num. 6.*

P A R O C H U S

Jurisdictionem amplius non habet in funeribus, cum ingrediuntur loca Regularium, *dis. 31. n. 6.*

Synodo intervenire tenetur, quamvis Rector loci exempti, *d. 38. n. 6.*

P A R S

Effectuatio partis operatur effectuatiorem in toto, *dis. 72. num. 5.*

P A S C E N D I J U S

Competat nec ne Communitatibus, an locorum Dominis cum juris assentientia in ea parte, qua pascua incolarum usum excedunt, *dis. 48. num. 3.*

Non competit in peculiaribus praediis, nisi acquisita pascendi servitute, *dis. 48. num. 4.*

Probari non potest ex sententiis, nisi concurrat actualis, ac recens possessio, *dis. 48. num. 5.*

Testes examinari parte non citata, nullam constituunt probationem possessionis, *dis. 48. num. 5.*

P A T R O N U S

Non constituitur per eleemosynas, & oblationes, *dis. 41. num. 2.*

Præsumitur dotasse pium locum novissimè dotatum, *dis. 41. n. 4.*

P E C U N I A

Consumpta dici non potest soluta creditori de mandato Judicis cum cautione de restituendo prioribus, & potioribus, *dis. 94. num. 9.*

P E R E M P T I O

Vide Causa.

P O E N A

Reputatur aliquando longa carceratio, *dis. 19. nu. 1. in fine.*

P O N T I F I C A L I A

Exerceri possunt ab Abbatibus Regularibus in tribus festivitibus annuis, *dis. 31. num. 2.*

Et à Prælatibus inferioribus pro privatis solemnitatibus propriae Ecclesiae dumtaxat, eaque differre debent à functionibus Episcopalibus, *dis. 31. num. 9.*

Sunt Cardinalium, ac supremorum Principum funera ab Episcopo exercenda, *dis. 31. num. 4.*

Cara. ac Luca de juria. & Foro Comper.

POSSESSORIUM RETINENDÆ

Continuativum ex Statuto locum non habet, resistente voluntate defuncti, *dis. 69. num. 14.*

Nil inservit dicta possessio, ubi factum naturalis possessionis est spectandum, *dis. 69. num. fin.*

Examen justitiæ non admittit, sed nudum factum possessionis, *dis. 21. num. 2. dis. 49. numer. 16.*

Bonum Jus attenditur, ubi per rem judicatam vel confessionem certa fit negativa contrariæ probationis in judicio petitorio, *dis. 49. num. 16.*

Nulliter immisso in possessionem, si in continenti confiter de justitiæ, est concedendum, *dis. 48. num. fin.*

PRÆMINENTIÆ

Competunt eodem modo, præcipuè in functionibus Pontificalibus, quæ debentur ob exemptionem concessam ab Ordinario, *dis. 15. num. 7.*

Controversias plures gignunt inter Canonicos Cathedralium, & Visitatores Episcopi, & Capitula, vel Parochos Ecclesiarum inferiorum, *dis. 43. num. 3.*

Debentur habentibus jurisdictionem, quæ competunt ratione jurisdictionis, *dis. 35. num. 2.*

Decidi debent à Sac. Rituum Congregatione, *dis. 20. num. 7.*

Episcopo etiam in aliena Ecclesia aliqua debentur, *dis. 20. num. 18. & num. 30.*

Facultatem tribuunt Decano puniendi delinquentes in Choro, *dis. 17. num. 2.*

Ordinariis competunt etiam in Ecclesiis Regularium, quamvis exemptis, ubi possunt Pontificalia exercere, Baldachinum erigere &c. *dis. 35. num. 6.*

Secus in territorio separato, *d. 35. n. 3.*

Robur ab antiqua consuetudine desumunt, *d. 20. n. 19.*

PRÆFIXIO TERMINI

Ab ea differt appellatio à denegata justitiæ, & trina requisitio, *dis. 68. n. 10.*

Præcipuè in criminalibus, *ibid.*

PRÆLATI INFERIORES.

Bonorum Ecclesiasticorum non habent nisi administrationem, *d. 48. n. 12.*

Ecclesiae regularis eis collatae censentur Superiores, & Regularis Superior eorum Minister, & Vicarius, *dis. 34. n. 5.*

Jurisdictionem nullam habent ultra Monasteriorum, Conventuum, Domorum, vel Ecclesiarum ambitum, qui eorum dicitur territorium, *dis. 1. num. 8. & 20. dis. 10. num. 9. d. 14. num. 3.*

Et in hac specie territorii separati intelligitur Jurisdictio delegata per Sac. Concil. Trident. in locis exemptis, & nullius, *d. 10. in fin.*

Jurisdictionem aliqui habent etiam in Clerum, populum sæcularem alicujus loci, & Diocesis, vel cumulativè cum Ordinario, vel cum aliqua distinctione, *dis. 1. num. 19. d. 34. num. 9.*

Hæc species Prælatorum ferè est abrogata per delegationes factas Ordinariis à Concil. Tridentino, *ibidem.*

Et Jurisdictio quam habent extrâ proprium ambitum ex privilegio est tantum in quasdã personas ratione certæ qualitatis, *d. 1. n. 20. per tot.*

A a

Compa.

INDEX RERUM NOTABILIUM.

Compatibilis est cum iurisdictione Ordinarii visitantis, si exerceatur diverso tempore, disc. 17. num. 4.

Possideri potest à duobus diviso eodem genere in species, quæ species considerantur ut genus, & hoc casu nulla datur monstruositas duorum capitum, disc. 1. nu. 26. & 28.

Ordinarii fiunt novæ Diœcesis, quæ dicitur nullius per separationem territorii ab antiqua Diœcesi, quamvis exercitium Ordinis Episcopalis non habeant, disc. 1. nu. 10. disc. 34. u. 9.

Ordines conferre non prohibentur in locis verè nullius, disc. 16. n. 1.

Sac. Concilii Congregatio ab hac opinione recessit, disc. 16. n. 3.

Parochialis unitas propriæ Ecclesiæ exemptæ ipsi conferunt absque concursu, disc. 15. num. 3.

Secus si de unione non constet, vel sunt iurisdictionis, d. 15. n. 5.

Pontificalia exercere possunt pro privatis solemnitatibus propriæ Ecclesiæ dumtaxat, & ea differre debent à functionibus Episcopalis, discurs. 31. num. 9.

Quæ ab ipsis facta functiones Episcopales turbare dicantur, disc. 31. n. 5.

Ex decreto limitata fuerunt tempora exercendi dictas functiones, disc. 35. n. 8.

Præiudicare non possunt propriæ Ecclesiæ ex propria confessione, præcipue in iis quæ ab animo aut facto non pendent, d. 12. n. 23.

Et eorum concessionibus successoribus nocivæ remanent merè personales, d. 23. n. 5.

Preariæ potius consentur cum ab eodem impugnari possint etiam in possessorio, discurs. 23. num. 6.

Nec solum ex remedio reintegrandæ, sed etiam ex remedio retinendæ, disc. 48. n. 12.

Probandi plenam iurisdictionem, & exemptionem ex Constitutione Bonifacii VIII. formam habent, disc. 5. n. 6.

Cujus moderatio emanavit per Sac. Congregationem Concilii, d. 5. num. 7.

Eademque procedere deberet etiam in locis nullius, ibid.

Probatu prætensa observantia privilegiorum exemptionis ex actibus iurisdictionalibus exercitis à Prælato inferiore, residente in eadem Civitate cum Superiore, disc. 12. n. 18.

PRÆLATI REGULARES

Synodo intervenire non tenentur, nisi habeant curam animarum, disc. 37. n. 4.

Secus de Præfectis Monasterio non communicante cum universa Religione, disc. 37. n. 5.

PRÆSCRIPTIO

Annorum centum observantiam probat, discurs. 92. num. 18.

Immemorabilis impeditur ex decreto irritante, disc. 3. num. 13. discurs. 42. num. 5. discurs. 25. num. 9. d. 53. n. 4.

Interrumpitur ex unico actu contrario, disc. 1. n. 23.

Est modus acquirendæ iurisdictionis in alieno territorio, disc. 20. n. 16.

Conciliatur opinio Hostiensis circa conservationem præscriptionis, disc. 1. n. 27.

Actus verò facti ex delegatione Apostolica nullam interrumpunt præscriptionem, disc. 1. n. 31.

Non oritur ex actibus facultativis, quibus non obligantur successores, disc. 24. numer. 6. disc. 34. num. 21.

Ori potest non solum super actibus peculiaribus, sed etiam in parte territorii absque ullo discrimine quod ad sint duo capita spiritalia, disc. 12. num. 20.

Probari non potest nisi constet de testium veritate, ut concludenter deponant de visu super observantia annorum 40. ante motam litem, & completam pubertatem, disc. 3. n. 5.

Et in ejus probationem subducendum, est tempus litis, disc. 3. num. 7. disc. 11. n. 7. discurs. 12. num. 2.

Solus rumor contrarius impedit hanc probationem, & nihil intrà centum annos gestum, dictum auditumve, disc. 3. num. 8. disc. 9. num. 7.

Probari debet cum requisitis, quando allegatur actus præscriptivus tanquam fundamentum intentionis, disc. 7. num. 8.

Potissimum requisitum est quadragenaria de visu, disc. 11. num. 7.

Requisitum verò quadragenariæ est scientia, & patencia Superioris Principalis, disc. 25. nu. 7. disc. 39. num. 5.

Prætensa à Prælato inferiori ex quibus actibus excludatur, disc. 9. n. 7.

Requisita præscriptionis in iurisdictionalibus, disc. 34. n. 30.

In servitutibus habentibus causam discontinuam requiritur, disc. 48. num. 4.

Titulus melior allegari non potest immemorabili, disc. 34. num. 30.

PRÆSERVATIVA

Consentur semper in messe in provisionibus Papalibus, disc. 34. num. 21.

Nec tollit, nec tribuit quidquam, disc. 14. n. 2.

PRÆSUMPTIO

Delicti non cadit in Ecclesiasticis subiacentibus obedientiæ Pontificis, disc. 80. num. fin.

Derogationis factæ à Pontifice contra jus tertii non admittitur, disc. 27. nu. 7.

Mala non facile in Prælatis admittitur, disc. 53. nu. fin.

Vitæ non extenditur ultra centum annos, disc. 3. n. 9.

PRÆVENTIO

Collusiva, & affectata nil juvat, disc. 57. num. 6.

Inducitur ex citatione, disc. 49. n. 2.

Realis superat verbalem, disc. 57. num. 9.

Valet in concursu iudicum æquè competentium, scilicet ubi agitur de omnimoda diversitate fori, & actionis, disc. 79. num. fin.

PRIVILEGIA

Allegari possunt excipiendo, ne adversarius utatur aliis privilegiis, disc. 72. n. 17.

Amissa probari debent per testes valde peritos, qui de ejus tenore, statu, ac qualitate deponant, disc. 11. num. 6.

Concessa Regi Hispaniarum, comprehendant necnè dominia extrà Hispaniam, disc. 8. n. 8.

Continent quantum in iis scriptum reperitur, disc. 35. num. 10.

In concursu privilegiorum considerandum est, quis sit majori beneficio dignus, disc. 69. num. 11.

Clericus adversus viduam reputatur dignior, disc. 69. num. 11.

Emanaverunt amplissima à Calixto III. exemptiva Ecclesiæ Carpenis à quacumque Diœcesi, disc. 10. num. 2.

Exemptiva probant territorium separatam, disc. 10. num. 8.

Non

INDEX RERUM NOTABILIUM.

Non tamen ex iis privilegiis inducitur qualitas nullius, aut iurisdicção, dif. 12. num. 16.
 Eaque ex facti observantia interpretationem recipiunt, dif. 12. nu. 18.
 Eximunt Ecclesiam à probatione libertatis suorum bonorum, dif. 47. num. 25.
 Militaria, *Vide* Milites.
 Personalia non transeunt in secundo in diversum possessorem, dif. 6. num. 7.
 Transeunt ab antiqua in novam Ecclesiam si ex Superioris autoritate fiat translatio, discursu, 13. num. 2.

PRIVILEG. l. un. C. quan. Imp.

Cessare facit dispositionem cap. *causa omnes*, disc. 80. num. 5.
 Secus si in loco Ordinarii conveniendi adsit Superior ad quam possit fieri recursus, discursu 80. num. 7.
 Cessant & reliqua privilegia, nisi expressè huic derogetur, dif. 80. num. 6. & 10.
 In privilegiis concessis Urbi Ferrariensi, nulla facta est mentio hujus privilegii, ut erroneè censuit Rotalicèt incidenter, disc. 80. n. 11.
 Clausum est in corpore juris, & est maximè efficacia, disc. 33. n. 4.
 Competit pupillo, & miserabilibus personis in quacumque instantia, dif. 70. n. 6.
 Conceditur ut facilius jura sua deducere, ac probare possint, disc. 72. n. 16.
 Facultatem non tribuit variandi forum gestæ administrationis, dif. 73. n. 3.
 Hæredi privilegiato non ex alia ratione cessat quàm ex lite cœpta cum defuncto discursu. 72. num. 2. & 7.
 Pupillus factus adultus, & vidua uxorata privilegium non retinent, dif. 72. num. 13.
 Superveniens post litem adhuc allegari potest, disc. 72. num. 8.

PRIVILEGIA REGULARIUM

Concessa Religioni, Monasterio non competunt à Religione dismembrato, disc. 6. num. 6.
 Eximunt à iurisdictione passiva, non tribunt activam, dif. 6. num. 8. §. *Eademque responsione*, disc. 12. num. 16. dif. 14. num. 5. disc. 19. nu. 3. disc. 25. num. 2. dif. 27. num. 8.
 Exemptionum concedendarum causæ, discursu. 10. num. 6.
 Exemptiva non extenduntur ad eorum colonos, & ipsis suffragantur in iis quæ propria manu colunt, dif. 91. num. 4.
 Non expressa concurrentibus pluribus adminiculis deserviunt ut titulis bonæ fidei pro præscriptione non quadragenaria, dif. 12. num. 19.
 Extendi non possunt ad totum ordinem concessa alicui Congregationi, dif. 28. num. 7. in fin.
 Facultatem tribuunt causas cognoscendi non in forma contentiosa, sed per juris apices, & summarie intra ipsum ordinem vel coram Cardinali Protectore, aut Sac. Congreg. Regularium, discursu. 10. num. 7. discursu 91. numer. 2. 3. & 4.
 Sed si controversia fuerit cum aliquo sæculari, ut in casu omisso à Constitutione Sixti V. cau. Card. de Luca de iurisd. & Foro Compet.

sæ coram iudicibus ordinariis erunt cognoscenda, dif. 91. num. 5.

Religiosus verò effectus sæcularis si frueretur supradicta Constitutione inducta in favorem, retorquerentur in odium, dif. 91. n. 6.
 Ordinario non obstant quin procedat ad declarationem censurarum illatarum à jure, discursu. 29. num. 2.
 Personalia non transeunt cum re in diversum possessorem, discursu 6. numer. 7. discursu 10. num. 5.
 Principum intelligi possunt tanquam legis foundationis à Pontifice confirmate, quamvis juri contrariæ, & interviunt tamquam adminicula probationum, discursu. 6. num. 10. disc. 12. nu. 21. disc. 26. n. 8. & 9.
 Limitatur si accedat consensus Ordinarii, disc. 27. num. 2.
 Cujus vices possunt à Pontifice suppleri, disc. 27. num. 3.
 Ufu limitato diminui possunt, & vires ab usu recipiunt, dif. 7. num. 9.
 Ob non usum non infringuntur si adsit decretum irritans, disc. 7. n. 4.
 Quæ opinio refutatur, dif. 7. n. 6.
 Non usus probandus est cum requisitis præscriptionis, dif. 7. n. 7.

PRIVILEGIA RELIGIONIS. HIEROSOLYMITANÆ

Acta cum Commendatariis non citata Religione sunt invalida, dif. 2. n. 4. & 8.
 Intellige cum agitur de causa universali totius Religionis, secus si de particulari Prioratus Commendæ, &c. dif. 2. n. 10.
 Appellationem ad Pontificem non impediunt, nec tamen licet recurrere ad A. C. sed immediatè ad Summum Pontificem, dif. 69. n. 6.
 Cappellani sæculares Ecclesiarum Religionis non tenentur accedere ad lectiones casuum conscientie ab Ordinario mandata, dif. 4. num. 15.
 Coloni & famuli, licet vivant in domibus Religionis, non sunt exempti, nisi vivant more claustrali, & Religioso, disc. 4. num. 9. §. *Vero & §. Clavium*.
 Inconvenientia quæ inde orirentur, ibid. §. *Ideoque* in fine.
 Concurrentibus tribus requisitis Constitutionis Gregorii XIII. Ministri non professi eximuntur ab Ordinariis, præterquam in cura animarum, ac administratione Sacramentorum, dif. 4. n. 6.
 Conservator præter exercitium delegatæ jurisdictionis non eximitur ab Ordinario, discursu. 4. num. 13.
 Nec potest tribunal erigere, quamvis ei liceat uti quolibet notario, disc. 4. num. 14.
 Eximunt à iurisdictione passiva tantum, non tribuunt activam, dif. 6. n. 8.
 Ministri habitantes sparsim per Civitates, nullam habent exemptionem, dif. 4. n. 8.
 Ministri habitantes ædes Religionis Commendatario absente, non dicuntur vivere sub obedientia, dif. 4. n. 7. §. *Deficiebat*.
 Præsentia conservatoris non supplet absentiam Commendatarii, si secum coloni, ac famuli non convivant more claustrali, discursu. 4. num. 10.

INDEX RERUM NOTABILIUM.

Varia referuntur exempla, *ibidem* §. *Et ne desuper.*
 Moneræ auctoritas in hac re interesse habentis parvi facienda, *disc. 4. n. 9. §. In contrarium.*
 Privilegia Constitutionis nonæ Pij V. eximunt tantum à jurisdictione passiva *disc. 3. n. 4. & disc. 5. num. 4.*
 Vicarius residens in domo annexa domui principali Commendæ, licet cum janua particulari, videtur residere intra domum, & septa Religionis. *d. 4. n. 7.*
Vide Præscriptio.
 Attentatorum ex gestis in una causa non inferuntur ad alteram, *disc. 31. n. 2.*
 Ex concessionibus probatur jus concedentis, *disc. 2. num. 14.*
 Divisionis Diæcesum. *Vide verbo Diæceses.*
 In prætensa divisione Diæcesum debent fieri ab allegante, *disc. 1. num. 12. disc. 3. num. 4. disc. 12. n. 6.*
 Et non aliter, quam per privilegium Apostolicum, vel per immemorabilem, *disc. 1. num. 12. disc. 3. n. 8. d. 9. n. 3.*
 Ex enunciatis nullæ constituuntur, si enunciatio principaliter disputetur, *d. 48. num. 5.*
 Ex enunciatis quæ principaliter disputantur, nullæ haberi possunt, *ibidem.*
 Exemptiones Regularium probantur ex visitatione Nuncii Apostolici, *d. 28. n. fin.*
 Exemptionis, & Jurisdictionis, ex Constitutione Bonifacii VIII. *d. 5. n. 6.*
 Fieri non debent per testes earum rerum, quæ in scripturam redigi solent, si adsint scripturæ, *d. 32. n. 8.*
 Jurisdictionalium actuum incongruè fiunt per testes, *disc. 3. num. 11.*
 Jurisdictionis habentur ex frequentia actuum jurisdictionalium, *disc. 1. n. 30.*
Vide Jurisdictio spiritualis.
 Juris pascendi haberi non possunt ex sententiis, nisi concurrat actualis ac recens possessio, *disc. 48. num. 5.*
 Observantia probatur ex cursu centum annorum, *d. 92. num. 18.*
 Observantiæ debent fieri concludenter præcipuè in consuetudine Curie Romanæ, in materiis Pontifici verisimiliter cognitis, *d. 53. n. 5.*
 Pascendi Jus, *Vide Jus pascendi.*
 Possessiones facilius eruantur ex qualitate subjecti-
 onis, vel non subjecti-
 onis, *d. 47. n. 24.*
 Privilegii separationis alicujus Diæcesis si fuerit deperditum, fieri debent per testes valde peritos, qui de ejus tenore, statu, & qualitate deponent, *d. 2. n. 6.*
 Falsitas quæ aliter confici possit, *disc. 2. num. 7.*
 In Regula habens fundatam intentionem, non tenetur probare limitationem, *d. 47. n. 27.*
 Situationis Diæcesum ex quibus eruantur,
Vide Diæceses.

PROCESSIONES

Etiã per exemptos in alienis finibus fieri non possunt, absque consensu parochi, vel Ordinarii loci, *d. 20. n. 17.*

PROCURATORES

Generales Religionum non sunt vocandi ad causas singularium Monasteriorum, *disc. 2. n. 11.*

Primæ instantiæ non tenentur causam prosequi in secunda, *d. 72. n. 12. §. Procurator.*
 Salarium conventum Procuratori intelligitur de prima instantia, cum in secunda novum debeat, *d. 72. n. 12. §. Salarium.*

P U P I L L U S

Privilegium habet *l. unica C. quando Imperator*, *disc. 72. n. 6.*

Q.

QUADRAGENARIA

Vide Præscriptio immemorabilis.

R.

R A T I O N E S

R Eddi debent in loco gestæ administrationis, *d. 73. num. 2.*
 In quo facilius habetur veritas probationis, *d. 73. n. 2.*

R E C O N V E N T I O

Vide Forus.
 Locum non habet in judicio merè voluntario, *disc. 94. num. 15.*
 Praxis tolerabilis videtur reconveniendi Clericum pro solutione debiti vel legati, cum is in Judicio universali coram laico citat creditores, cum hæreditarios, tum legatarios, *ibidem.*

R E C T O R

Defensor est legitimus suæ Ecclesiæ, *d. 2. num. 13.*

R E C U R S U S

Auditori Cameræ firmat jurisdictionem etiam in præjudicium Metropolitanorum, & Legatorum, *disc. 53. n. 2.*
 Concessus in prima instantia subditis Baronum, non est extendendus ad subditos Ordinarium Ecclesiasticorum, *d. 41. num. fin.*

R E G A L I A

Civilitas inter ea computatur, *disc. 46. num. fin.*

R E G E S

Considerari possunt diversis respectu ut Duces ac Principes, ut de Regibus Hispaniæ, & Angliæ, *d. 22. num. 7.*
 Regalia majora Coronæ infixæ inferioribus concedere prohibentur, *d. 23. n. 4.*

R E G U L A

Continet sub se quod ex duobus expressum non fuit, *disc. 41. num. fin.*

R E G U L A R E S

Causas proprias extra formam contentiosam intra ipsum Ordinem cognoscunt, vel coram Cardinali Protectore, aut Sac. Congregatione Regularium, *disc. 10. num. 7. d. 91. à num. 2. usque ad 4.*
Vide Privilegia Regularium.
 Compelli possunt ab Episcopo vitam activam profertentes confessionibus audiendis, *d. 32. n. 7. & 10.*
 In Ecclesiis ad usum sibi concessis vices Episcopi supplere non possunt, *d. 30. nu. 10.*
 Exempti sunt omnes ob communicationem privilegiorum inter Religiones, *d. 28. n. 4.*

Limi-

INDEX RERUM NOTABIL.

Limitandum in Monasteriis, quæ singulariter regnunt, nisi adsint Privilegia peculiaria, disc. 28. numer. 9.

Eximuntur per privilegia à jurisdictione passiva, non autem acquirunt activam, discursu. 6. num. 8. §. *Eademque Responsione*, disc. 12. num. 16. d. 14. num. 5. disc. 19. num. 3. disc. 25. num. 2. disc. 27. num. 8.

A fideicommissis excluduntur ex conjecturata mente Testatoris, quamvis sint Religionis capax, disc. 60. num. 2.

Ordinariis locorum quandoque infensi sunt, disc. 27. num. 9.

Puniti possunt ab Episcopo turbantes jurisdictionem, disc. 31. num. 3.

Sunt Testes parum idonei in materia exemptionum, disc. 26. num. 6. disc. 29. num. 7.

RELIGIO HIEROSOLYMITANA

Constituitur ex variis ordinibus personarum, disc. 4. num. 12.

Exemptionibus plurimis gaudet, disc. 1. num. 7.

Fori Pontificii electionem Magnus Magister auferre non potest, disc. 69. num. 5.

Jurisdictionem non habet ultra religiosos professos, Cappellanos, iuservientes, & ministros, disc. 1. num. 19.

Obtinuit ex munificencia Caroli V. Insulam Melitensem, disc. 69. num. 3.

Nec in feudum, sed jure simplicis donationis, disc. 69. num. 5.

Imò in feudum cum reservatione superioritatis cum altissimo dominio, disc. 69. num. 8.

Priores, & Commendatorii sunt manuales, & obedientiarum, disc. 2. num. 9.

Hæc manualitas raro ad praxim reducitur, disc. 2. num. 12.

Religionis veræ habet qualitates, discursu. 92. n. 8.

Succedunt ejus milites in feudis, & quomodo, ibid.

REMISSORIA

Deneganda est ob suspicionem calumniæ, disc. 76. num. 3.

Vide Litteræ Remissoriales.

ROTA ROMANA

Causas contentiosas semel coram se introductas, ipsa decernere solet, disc. 15. num. 1.

S

SACRAMENTA

Administrari non possunt ab exemptis populo alieno absque licentia Ordinarii, disc. 20. num. 20.

SCRIPTURÆ

Fidem nullam merentur extractæ ex proprio Archivio ad propriam commodum, disc. 12. num. 9.

Probari non debent per Testes, si scripturæ adsint, quod solent in scripturam redigi, d. 37. n. 8.

SEMINARIA

Ordinario subjiuntur Diocesis, in qua sita sunt, quamvis substineantur ex Constitutione Regni, seu Provinciæ, disc. 52. num. 5.

SENTENTIA

Auditoris Camerae non potest circumscribi à Judice inferiori, disc. 74. num. 2.

Contumacialis lata ex præsumptivis, ac privilegiatis probationibus non transit in iudicatum, d. 88. n. 6.

Diverfa super eadem re à diversis iudicibus ferri non debet, disc. 81. num. 2.

Nulla est, non citatis interesse habentibus etiam quoad citatos, disc. 13. n. 3.

Secus si notoria scientia æquivalet citationi, discursu. 13. n. 4.

Quæ opinio ibidem refutatur, cum ob claram justitiam talis nullitas rejicitur, d. 13. n. 5.

Lata per Judicem laicum contra Ecclesiam nec citatam, nec auditam, d. 48. n. 5.

Vel si lata fuerit ex præcibus Principum, ibid.

Tamen confirmatur quamvis nulliter lata, si constet in continenti de justitia, d. 48. n. 8.

Lata cum una, quomodo alteri præjudicet, d. 74. n. 7.

Nullitas resultat ex collusionione, quæ etiam nocet ipsi colludentibus, d. 74. n. 2.

SERVITUTES

Discontinuum causam habentes, requirunt præscriptionem immemorabilem, d. 48. n. 4.

SIGNATURA GRATIÆ

Rescribere solet in articulis justitiæ, ut quis utatur jure suo, d. 8. n. 10.

Oraculum vivæ vocis solet Pontifex in ea dirigere capitibus Tribunalium ibi convenientibus, disc. 82. num. 6.

SIGNATURA JUSTITIÆ

Appellationem causæ, aut avocationem ex sola negligentia in non pronunciando non admittit, disc. 68. num. 8.

Cognoscere non potest de causis Religionis Hierosolymitanæ, nisi per signaturam Gratia remittantur, disc. 69. num. 6.

Intellige de causis respicientibus Religionem, secus de prophanis in casu appellationis à foro Ecclesiastico Episcopi, vel Inquisitoris, d. 69. n. 7.

Committere solet in Rota causas Leodienses, d. 84. n. 9.

Judicare formaliter non potest, quod ageret annullando sententias, d. 74. n. 3.

Remittere solet ad partem causas primæ instantiæ, disc. 86. num. 1.

SOCIETAS JESU

Conservatores habet, qui possunt induere duplicem personam Judicis, & partis, diversis respectibus, disc. 49. num. 7.

Et ut discernatur quam personam egerint, recursus dari debet ad Judicem delegatum pro appellationibus, ibid.

SPOLIATUS

Laicus à Judice laico, qui concessit possessionem Clerico, potest appellare ad laicum superiorem, & tunc existit adhuc primum iudicium, d. 58. n. 3.

SPOLIUM

Committitur ab eo, qui negat solvere quod exigi solet, d. 46. n. 7.

Et ab eo, qui absque Judicis competentis licentia turbat pacificum possessorem, quamvis habeat prætensionem fundatam, d. 48. num. 7.

STATUTA

Locum obtinent, si concurrat copulativa subjectio personarum, & bonorum, d. 63. num. 8.

Exterius tamen non potest uti beneficio statuti contra subditum discursu. 63. numer. 9.

Siciliæ, locum habent in Insula Melevisana, disc. 69. num. 14.

INDEX RERUM NOTABIL.

STIPENDIUM

Duplex debetur eidem personæ, duplex officium gerenti, disc. 85. num. 12.

SUBJECTIO

Arguitur ex obedientia, & fidelitate, quæ promittitur, disc. 28. num. 10.

SUPERIORES

Plures esse non prohibentur ad consilium dumtaxat disc. 43. num. 2.
Et subditi sunt correlativi, discurs. 55. num. 8.

SUSPICIO

Calumniæ, causat rejectionem etiam legitimarum exceptionum, disc. 76. num. 2.
Eaque adesse dicitur, si petatur remissoria post causam instructam, disc. 76. num. 3.

SYNODUS

Actus synodales debent fieri collegiarum, & capitulariter, disc. 56. num. 4.
Constitutiones synodales sunt leges perpetuæ, secus statuta Episcoporum, quæ cum iis expirant, disc. 56. num. 5.
Quæ tamen non substinentur, ut synodales, valent ut decreta ipsius Prælati adhuc viventis, ibid.
Quæ pertinent ad munus Vicarii, nil habent commune cum synodalibus constitutionibus, ibidem.
Constitutiones editæ ab Ordinariis nullo quæsito consilio Capituli, non sunt synodales, sed prorsus invalidæ, disc. 56. num. 2.
Consilium verò petitum ab Ordinario necessarium non est amplectendum, discursu. 56. num. 3.
Episcopo duarum Cathedralium unicam synodum convocante, omnes ad eam accedere tenentur, disc. 56. num. 6.
Et ex probato interventu, conceditur Episcopo manutentio ad coercendos, qui aliàs adfuerunt, disc. 37. num. 9.
Sed probatio interventus remanet æquivoca, quoties actus potuit esse facultativus, discurs. 87. num. 10.
Examinatoribus synodalibus infra annum defunctis, non possint alii sine consilio Capituli ab Episcopo subrogari, disc. 56. num. 5.
Exigit cathedraticum tanquam onus sibi accessorium, disc. 38. num. fin.
Intervenire ad synodum tenetur Clericus sæcularis, quamvis Rector loci exempti, disc. 38. num. 6.
Et Parochi nullius ad synodum Episcopi viciniore, ibid.
Et Prælati regulares, quibus principaliter imminet cura animarum, si verò Parochia spectet tantum accessorie, sufficit interventus Vicarii, disc. 37. num. 3.
Secus si adsit contraria consuetudo, disc. 37. num. 6.
Sufficiat quadragenaria, vel decennialis, ibid.

T

TEMPESTAS

Aeris sæpè mutatur, discursu 24. numer. 9.

TERRITORIUM SEPARATUM

Vid. Diœcesis Nullius.
Dicuntur sed improprie Capellæ Sixtina, & Paulina in Ecclesia S. Mariæ Majoris, disc. 35. num. 9.
Intellectuale, & per fictionem quid operetur, disc. 35. num. 9.
Non præsumitur, sed probandum est, vel privilegio, vel immemorabili.

TESTES

Deponentes de scripturis ad quas potest haberi facilius recursus, parum sunt attendendi, disc. 7. num. fin. §. *Eaque*.
Coactè cum Testibus procedendum ob corruptos sæculi mores, disc. 7. num. fin.
Deponere possunt, quæ viderunt in impubertate in materiis cadentibus sub sensu, secus sub intellectu, disc. 3. num. 6.
Exceptionibus subjiciuntur etiam in judicio summarissimo, quando in continenti constat de defectu, disc. 21. num. 5.
Nulliter examinantur sine partis citatione, d. 21. n. 7.
Scientiæ causam assignate tenentur in iis, quæ Juris sunt, quamvis super iis non interrogati, discursu 3. num. 14.
Pariter de rebus consistentibus in judicio intellectus, disc. 37. num. 11.

THEOLOGI

Parum sunt attendendi in respicientibus forum externum, disc. 52. num. 9.

THESAURUS CAMERÆ APOSTOLICÆ

Administrator effectus Provinciæ solitæ administrari ab aliquo Nuncio, eam regulare debet juxta morem locorum non exceptorum, disc. 85. nu. 2. §. *Ideoque*.
Ideò in Italia, si alicui Nunciaturæ uniretur, ejus naturam assumeret, & pars, quæ à præsidatu, vel provincia dismembratur pertinet Thesaurarii administrationi, discurs. 85. num. 12. §. *Finali*.
In causis contraventionis etiam quartam partem ultra decimam sibi recipere potest, disc. 85. nu. 10.
Administratio Provinciarum, quæ separantur ab aliqua Nunciatura, non est nova delegatio, sed excitatio antiquæ jurisdictionis, disc. 85. n. 4. §. *Hinc proinde*.
Decimas non exigit ratione collectoriarum, disc. 85. num. 2. §. *Quodque jus*.
Pro decimis ei debitis nulla adest restrictiva intra Italiam, nec pro aliis emolumentis, spoliis &c. disc. 85. nu. 2.
Deputatus Judex à Pontifice consequitur duplex emolumentum tanquam Judex, & tanquam Thesaurarius in subjecta materia disc. 85. num. 12.
Jurisdictio quam habet in ordine ad collectoriam, nullam habet connexionem cum jure emolumentorum ratione Thesaurariæ, disc. 85. num. 2.
Subrogatus in locum Nuncii, debet percipere ejus emolumentum, disc. 85. numer. 4. §. *Clariss.*

TITULI ECCLESIARIUM CARDINALIUM

Vid. Cardinales.

T O G A

Doctori competit, eique prohiberi non potest, disc. 93. num. 6.

Secus

INDEX RERUM NOTABILIUM.

Secus si ex jure consuetudinario aliter fuerit
judicatum, *disc. 93. num. 10.*

Ex observantia Curiae Romanae indistinctè omni-
bus etiam uxoris conceditur, *disc. 93. num. 9.*

Prohiberi potest ad evitanda scandala, ubi ejus usus
non admittitur, *disc. 93. num. 11.*

Exemplum prohibitionis, *ibid.*

Togatorum nomine Doctores, & professores cen-
sentur, *disc. 93. num. 6.*

Usus eam deferendi per aliam Constitutionem ali-
quibus concessus, non tollit antiquiorem usum,
aut facultatem eam deferentibus, *discursu. 93.*
numer. 9.

TRADITIO

Ex clausula constituti oritur, & licet ficta, valet ad-
effectum monasterii, *disc. 62. n. um. 7.*

Eo magis, si apud alium remaneat usus fructus, *disc.*
62. num. 8.

TRANSACTIO

Ecclesiasticis prohibetur super bonis Ecclesiae, *disc.*
24. num. 12. & disc. 30. num. 7.

V

VASTATORES

Arborum & vinearum tanquam latrones
puniuntur, sed in praxi poena extraordi-
naria mitiori, *disc. 81. nu. 3.*

Quod procedit in furtiva incisione, secus in
aliis causis licitis ob necessitatem, *disc. 81. num. 4.*

VERBA HORTATORIA

Inducunt necessitatem, quando procedunt à supe-
riore, *disc. 24. num. 10.*

Verbum *alius* denotat similitudinem, *disc. 92.*
num. 3.

VESTIS CLERICALIS

Cautum in jure non est, quamquam ea sit, *disc. 93.*
num. 3.

Ad Episcopum spectat declarare, qualis sit habitus
Clericalis, *disc. 93. nu. fin.*

Longa introducta majestatis, & honorificentiae
gratia, *disc. 93. nu. 7.*

Profusa ad talos non est propriè clericalis, sed po-
tius doctoralis, *disc. 93. nu. 3.*

Et nimis longa, clericali humilitati non
convenit, *disc. 93. num. 4.*

Prohiberi potest ab Episcopo laicis, *disc. 92. nu. 2.*
& 10.

VICARIUS

Vide Capitulum.

Deputari ab Episcopo necessariò non debet, *disc.*
22. num. 10. discurs. 23. num. 2. disc. 24. num. 5.
discurs. 54. num. 9.

Secus ob magnam distantiam in partibus re-
moteribus, præcipuè si concurrat conspicua
qualitas loci, *disc. 22. num. 10.*

Refutat hanc opinio, quæ tantum ex qua-
dam æquitate procedit quoad distantiam, *disc. 22.*
num. 11.

Quoad dignitatem verò jus Cathedralis est con-
siderandum, *discurs. 22. num. 12.*

Barlettæ Oppidum prætendens Vicarium

particularem, fuit rejectum, *ibid.*

Exempla similibus præfentionum, *ibidem.*

Deputari debet in partibus remotioribus concu-
rentibus circumstantiis, præcipuè tenaci popu-
lorum opinione, *disc. 22. num. 14.*

Secus ubi adit parva distantia, *disc. 23. nu.*
disc. 24. num. 5. in fin.

Deputari non potest per Oppidi Clerum tempore
Sedis vacantis, qui debet subiacere deputando à
Capitulo Cathedralis, *disc. 24. num. 4.*

Duplex ab Episcopo duarum Cathedralium habe-
ri non debet, quaravis sint principaliter unitæ,
disc. 24. num. 5.

Vid. in Verbo Episcopus duarum Cathe-
dralium.

Eligitur à Capitulo, eo tempore, quo prima Sedes
consultitur in casibus in quibus jurisdic-
tionis ad ipsam devolvitur, *disc. 54. num. 4.*

Si verò adit aliud impedimentum quam va-
catio, electio devolvitur ad Sedem Apostoli-
cam, *ibid.*

Episcopi vices supplere debet etiam in Ecclesiis
regularibus ad usum concessis, *disc. 30. num. 10.*

Cum synodalibus constitutionibus nil habent com-
mune, quæ pertinent ad munus Vicarii, *disc. 56.*
num. 5.

VICARIUS FORANEUS

Deputari debet pro cognitione causarum parvi mo-
menti, *disc. 22. num. 11. disc. 23. num. 2. disc.*
24. num. 5.

VICARIUS GENERALIS

Deputatus in aliqua parte Diocesis, quamvis ge-
neralis nuncupetur, est tamen foraneus *disc. 24.*
numer. 7.

Electus ab Episcopo, vel à Capitulo, potest
se statim ingerere in administratione, *disc. 54.*
num. 10.

VICARIUS RELIGIONIS HIEROSOLIMITANÆ

Residens in Domo annexa domui principali Com-
mendæ, licet cum janua particulari, videtur
residere intra domum, & septa Religionis, *disc.*
4. num. 7.

VICARIUS URBIS

Consideratur tanquam Vicarius Episcopi Urbis
disc. 50. num. 8.

Episcopi agri Romani sunt quasi coadiutores,
& Vicarii, *ibidem.*

Cumulativam habet in concursu Ordinariorum
intra districtum Urbis, *disc. 50. n. 4.*

Et de districtu est Oppidum Sermonetæ,
& probabilius etiam Terra Sezzia, *discursu 5.*
numer. 5.

Cumulativa quam habet cum Ordinarii intra
districtum, non fuit sublata per Sac. Concilium
Tridentinum, *disc. 50. num. fin.*

Jurisdictionem habet, quæ ex modo loquendi
dicitur quasi Episcopalis, *d. 34. n. 10.*

Jurisdictionem nullam habet in titularibus Ecclesiis
Cardinalium, nisi Pontifex, non quæ Epi-
scopus Urbis, sed quæ Papa aliter velit,
disc. 34. num. 17.

INDEX RERUM NOTABIL.

V I D U A

Vid. Mulier.
 Quæ tranfit ad fecundas nuptias privilegium, l. un.
C. quando Imper. non retinet, difcurfu 72. num. 13.

V I R G I N E S

Viduorum nomine veniunt, & iisdem fruuntur privilegiis, quidquid olim dubitatum fuerit, difc. 69. num. 10.

VISITATIO EPISCOPORUM

Cumularivè dari potest Ordinariis locorum, & Prælaris Religionis Hierofolymitanæ, fecus per concufum alternativum, vel præventivè, difc. 4. num. 4. *Circa verò.*

Alteri delegata non admittit jurisdictionem vifitationis generalis, nifi deputatio facta fuerit ad partis postulat onem, difc. 85. num. 8.

Delegata est quam exercet Epifcopus in locis, & perfonis exemptis, d. 17. n. 1. d. 62. n. 1. & 2. d. 27. n. 2

Duabus perfonis concedi potest diverfis respectibus difc. 4. num. 4.

§. *Scribens.*
 In Ecclesia regulari competit folùm vifitatio Sacramentorum, difc. 30. num. 2.

Epifcopus vifitare potest claufuram loci quamvis exempti, difc. 12. num. 2.

Intellige ex decreto conciliari in locis non habentibus Ordinarium Vifitatore, difc. 26. num. 3.

Secus fi Pontifex aliter mandare voluerit, difc. 26. num. 6.

Hoc decretum locum non habet in exemptis fubjectis adminiftrationi Regularium, difc. 26. num. 4.

Et Conftitutio Gregorii XV. ad normam hujus decreti regulanda, difcurfu. 26. num. 5.

Exemptio à vifitatione potest explicari per æquipollens, difc. 40. num. 7.

Non facilè est admittenda per interpretationem, nifi conftet de legibus appofitis in fundatione, difc. 40. num. 8.

Exemptionem vifitatio Nuncii Apoftolici probat, difc. 28. num. fin.

Exerceri potest quolibet tempore, difc. 2. num. 5.
 Ejus finis non tantùm effe debet materialis, fed etiam formalis cultus Ecclefiarum, ac perfonarum, difc. 17. num. 3.

Exerceri potest etiam in domibus mulierum fæcularium fimul conviventium ob majorem curam honeftatis, difc. 45. num. 4. & 2.

Expenfarum nullum onus, aut præjudicium affert quæ fit in eadem Civitate, in qua commoratur Epifcopus, difc. 43. num. 3.

Jus vifitandi non venit fub generali privilegio exemptionis, difc. 40. num. 5.

Regula ex Conc. Trident. affifit Epifcopis, difc. 40. num. 3.

Secus in locis pofitis fub protectione Regia, vel quando aliter cautum fuit, difc. 40. num. 4.

Ordinario non competit in loco exempto qui fubjacet vifitationi Nuncii vel alterius delegati Apoftolici, difc. 26. num. 12.

Competit in locis Piis ratione cultus, ac implementi oneris celebrationis Miffarum, difc. 40. num. 2.

Et in monte Pietatis, ubi petere poffunt adminiftrationis rationem, difc. 43. num. 1. & num. 5.

Et convifitatores adhibere, difc. 43. num. 2.

Licet etiam Epifcopo delegate Revisores rationum Piorum locorum, non tamen caloca gravare pro expenfis revisorum, difc. 42. num. 6.

Ordinariis competit in locis Piis, etiam laicalibus, difc. 40. num. 14. difc. 42. n. 2. & 3.

Non tamen, nifi poft obitum fundatoris difc. 40. num. 15.

Sed loca laicalia erecta ex pecuniis Communitatis, quæ nunquam deperit, vifitationi non fubjacent, difc. 40. num. fin.

Vifitantes Diœcefim præfumuntur informati de innovationibus in ea contingentibus, difc. 40. num. 12.

V O L U N T A S

Cortici, ac formalitati verborum prævalere debet, difc. 16. num. 3. in fine, & difc. 49. num. 8.

U S U F R U C T U A R I U S

Longo tempore ufum tantum percipiens, fit ufuaris, difc. 7. num. 9. §. *Sicuti.*

F I N I S.